

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۱/۲۰

شماره: ۳۲۰۶۱/۲۵۲۰/۱۶۰

پیوست: ۱

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای پیروز حناچی

شهردار محترم تهران

موضوع: مصوبه برنامه پنج ساله سوم توسعه شهر تهران (۱۴۰۲-۱۳۹۸)

سلام علیکم؛

لایحه شماره ۱۰/۱۰۲۵۶۹۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۲۰ در خصوص « برنامه پنج ساله سوم توسعه شهر تهران (۱۴۰۲-۱۳۹۸) »، در جلسات رسمی صد و سیزدهمین الی صد و هجدهمین پنجمین دوره شورای اسلامی شهر تهران منعقد در تاریخ های بیست و سوم، بیست و چهارم، بیست و پنجم، بیست و ششم و بیست و نهم و سی ام دی ماه ۱۳۹۷ مطرح و پس از بحث و بررسی و مذاکرات انجام شده، مفاد لایحه مذکور با لحاظ اصلاحات به عمل آمده مشتمل بر نود و پنج (۹۵) ماده و چهل و چهار (۴۴) تبصره با اکثریت آرای موافق (هجده رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران (از بیست و یک عضو حاضر در جلسه در زمان رأی گیری) به تصویب رسید که جهت اقدام ایفاد و ابلاغ می شود.

وفق ماده نودم (۹۰) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ و اصلاحات بعدی آن، مصوبه مزبور در صورتی که تا دوهفته پس از تاریخ ابلاغ مورد اعتراض مسئولین ذیربط قرار نگیرد لازم الاجرا خواهد بود. ۵/۹۷/۲۵۲۰ م

محسن هاشمی رفسنجانی
رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - رئیس محترم مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس شورای اسلامی جهت استحضار و ابلاغ به نمایندگان محترم مردم تهران.

- فرماندار محترم تهران جهت استحضار.

- اعضای محترم شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار.

- رئیس محترم شورای اسلامی استان تهران جهت استحضار.

- دفتر هیات رئیسه و مصوبات (۵/۵۵ - شناسه: ۲۵۲۰).

شماره: .....
تاریخ: .....
پیوست: .....

مشخصات مصوبه

عنوان:

« برنامه پنج ساله سوم توسعه شهر تهران (۱۴۰۲-۱۳۹۸) »

(مشتمل بر نود و پنج (۹۵) ماده و چهل و چهار (۴۴) تبصره)

ممه‌ور به مهر شورای اسلامی شهر تهران

به انضمام گردش کار تصویب

شناسه مصوبه : ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه : (۵/۹۷/۱۱۸/۲)

مصوب جلسات رسمی صد و سیزدهم الی صد و هجدهم

دوره پنجم شورای اسلامی شهر تهران

به تاریخ های بیست و سوم، بیست و چهارم، بیست و پنجم، بیست و ششم،

بیست و نهم و سی‌ام دی‌ماه سال ۱۳۹۷

این مصوبه در پایگاه اینترنتی شورای اسلامی شهر تهران به نشانی

<http://shora.tehran.ir>

قابل دسترسی است.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

« برنامه پنج ساله سوم توسعه شهر تهران (۱۳۹۸-۱۴۰۲) »

ماده یکم (۱): تعاریف

در این مصوبه منظور از:

۱. شهر: شهر تهران
۲. شهروند: شهروند تهرانی
۳. شورا: شورای اسلامی شهر تهران (حوزه انتخابیه تهران، ری-تجریش)
۴. شهرداری: شهرداری تهران، سازمان‌ها، شرکت‌ها و موسسات وابسته
۵. شهردار: شهردار تهران
۶. برنامه: برنامه پنج ساله سوم توسعه شهر تهران و شهرداری تهران (۱۳۹۸-۱۴۰۲)
۷. دستگاه‌های اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری با رعایت ماده (۱۱۷) اصلاحی آن مصوب سال ۱۳۸۶ و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور.

فصل اول: نظام مدیریت و خدمات کارآمد در حکمروایی شهری

ماده دوم (۲):

شهرداری موظف است طرح (پروژه) های مرتبط با مسائل محوری برنامه را با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط و مسئول تعریف و در چارچوب بودجه سنواتی شهرداری در حوزه‌های زیر اجرا نماید:

الف) اولویت‌ها و مسائل کلیدی شهر:

۱. عدالت در دسترسی به زیرساخت‌ها و توسعه متوازن مناطق و محله‌ها

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. کاهش و رفع آلودگی هوا و آلودگی‌های محیط زیستی

۳. ترافیک، عبور و مرور روان و توسعه شبکه حمل و نقل عمومی

۴. ایمنی و تاب‌آوری شهر در برابر زمین‌لرزه و حوادث غیرمترقبه

۵. صیانت و حفاظت از باغ‌ها و توسعه فضای سبز

۶. حفاظت از بافت تاریخی شهر و ساماندهی سیما و منظر شهری

۷. سلامت اجتماعی، سبک زندگی و بهداشت روان

ب) اولویت‌ها و مسائل کلیدی شهرداری:

۱. برقراری دسترسی عمومی شهروندان به اطلاعات در حوزه مدیریت شهری به منظور تحقق مشارکت شهروندان

۲. مالیه شهری، سرمایه‌گذاری و کارآفرینی، منابع پایدار و کاهش هزینه‌های اداره شهر

۳. هوشمندسازی، شفافیت، اصلاح و بهبود نظام مدیریت یکپارچه و هماهنگ شهر

ماده سوم (۳):

شهرداری موظف است نسبت به ایجاد فرایند دسترسی به «نظام مدیریت هماهنگ شهری» در سال اول

برنامه و تدوین ساز و کارهای لازم جهت تحقق آن در طول اجرای برنامه اقدام نماید.

ماده چهارم (۴):

شهرداری موظف است به منظور توسعه همکاری‌ها و ارتقاء جایگاه بین‌المللی شهر، «سند راهبردی

دیپلماسی شهری» و «سند نشان برتر^۱ (نماد هویت) شهر» را در شش ماه اول برنامه تدوین و جهت

تصویب به شورا ارائه نماید.

۱. ایجاد نشان برتر (نماد هویت) شهر با استفاده از ظرفیت‌های تنوع فرهنگی و زیستی تهران و

افزایش کمی و کیفی تعاملات تهران با شهرهای خواهرخوانده

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. تعیین نحوه تعامل با شهرهای خواهرخوانده به منظور برگزاری رویدادهای فرهنگی دوجانبه در مقیاس کلانشهری
۳. ایجاد ساز و کار ویژه در نقل و انتقال گردشگری شهری با شهرهای خواهرخوانده با همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۴. تعیین نحوه تعامل شهرداری با وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک به منظور ارائه پیشنهاد میزبانی رویدادهای ورزشی شاخص بین‌المللی در تهران
۵. ارتباط و تبادل ایده و دانش با نهادهای ملی و بین‌المللی فعال با تأکید بر حوزه سلامت و محیط زیست شهری در قالب رویداد تهران ۱۴۰۰

ماده پنجم (۵):

شهرداری موظف است با رویکرد تقویت نقش تولی‌گری و کاهش تصدی‌گری و متناسب با آن کوچک‌سازی واحدهای ذریبط، «سند نظام مشارکت و برون‌سپاری و واسپاری وظایف، فعالیت‌ها و پروژه‌ها» را در سال اول برنامه ارائه و آن را به تصویب شورا برساند.

ماده ششم (۶):

شهرداری موظف است به منظور ارتقاء سرمایه اجتماعی و اعتماد شهروندان به نهاد مدیریت شهری، ضمن اتصال به سامانه ملی گردش آزاد اطلاعات، کلیه معاملات و فرآیندها، تراکنش‌ها و تصمیمات امتیازآور شامل موارد زیر را در سامانه‌های با قابلیت دسترسی همگانی بطور شفاف و روزآمد منتشر کند و گزارش عملکرد شهرداری و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه در این خصوص را هر شش ماه منتشر نماید.

۱. کلیه معاملات شهرداری شامل قراردادهای متوسط به بالا
۲. مناقصه‌ها، مزایده‌ها، تهاورها و اسناد مربوط به واگذاری‌ها
۳. مجوزهای بهره‌برداری از املاک، مستغلات و دارایی‌های شهرداری
۴. صورتجلسات شورای معماری مناطق و کمیسیون ماده پنج و آرای قطعی کمیسیون‌های ماده صد و

ماده هفت

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۵. هرگونه کمک نقدی و غیر نقدی به اشخاص حقوقی

۶. اطلاعات سفرهای خارجی کارکنان

۷. مشخصات و اطلاعات مدیران

۸. اساسنامه‌ها و آیین‌نامه‌ها

ماده هفتم (۷):

شهرداری موظف است به منظور بازسازی سرمایه اجتماعی مدیریت شهری با رویکرد ایجاد شفافیت و پاسخگویی برای مقابله با فساد و ارتقاء سلامت اداری بر اساس فرایندهای شناسایی و اولویت‌بندی شده در سند راهبردی مقابله با فساد، نسبت به تدوین و ارائه برنامه عملیاتی در شش ماه اول برنامه با تأکید بر موارد زیر اقدام نماید:

۱. هوشمندسازی فرایندهای اولویت‌دار محمل فساد

۲. استقرار نظام مدیریت، شناسایی و کشف تخلف و تقلب مبتنی بر فناوری‌های تحلیل داده

۳. ارائه ساز و کار حمایت حقوقی و مادی از گزارشگران فساد در شهرداری

۴. سنجش و انتشار عمومی سالانه شاخص‌های فساد و شفافیت

تبصره:

شهرداری موظف است در شش ماهه اول برنامه، نسبت به تدوین شیوه‌نامه‌های لازم جهت ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد اقدام نموده و آن را به تصویب شورای شهر برساند.

ماده هشتم (۸):

شهرداری موظف است نسبت به بازنگری آیین‌نامه استخدامی و ارائه پیشنهادهای اصلاحی به شورا به منظور طی مراحل قانونی در سال اول برنامه اقدام نماید.

ماده نهم (۹):

شهرداری موظف است با هدف دستیابی به چابکی و بهره‌وری سازمانی اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. تدوین «سند راهبردی توسعه منابع انسانی شهرداری» در سه ماه اول برنامه و ارائه به شورا جهت تصویب

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. ایجاد ترکیب بهینه منابع انسانی از طریق اعمال راهبرد «جذب برگزیده و خروج هدایت شده» تعداد کارکنان خود را سالانه شش (۶) درصد (ستاد، مناطق، سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه) در طول برنامه سوم با بکارگیری روش‌های انگیزشی، برون‌سپاری، بازنگری در روش‌های ارزیابی عملکرد و تحول در نظام جذب و استخدام کاهش دهد و صرفاً معادل ۵۰ درصد خروجی نسبت به جذب برگزیدگان با رعایت مقررات استخدامی شهرداری اقدام نماید.

تبصره یکم (۱):

شهرداری مکلف است ظرف سه ماه اول برنامه، دستورالعمل ارزیابی عملکرد کارکنان را بازنگری و ابلاغ نماید.

تبصره دوم (۲):

شهرداری مکلف است با عقد تفاهم نامه با دانشگاه‌های برتر شهر تهران در چارچوب نظام‌نامه جذب نخبگان که در شش ماهه اول برنامه ارائه خواهد شد زمینه جذب دانش‌آموختگان نخبه و مرتبط با مأموریت‌های شهرداری را فراهم آورد.

ماده دهم (۱۰):

شهرداری موظف است به منظور ارتقاء سطح اثربخشی حاکمیتی سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته، نسبت به تدوین نظام‌نامه حاکمیت شرکتی در سال اول برنامه و بازآرایی از طریق همخوانی وظایف و کارکردهای آنان با مأموریت‌های شهرداری تا پایان سال دوم برنامه اقدام نماید.

ماده یازدهم (۱۱):

شهرداری موظف است ضمن یکپارچه‌سازی کلیه رویه‌های ارزیابی عملکرد سازمانی موجود در چارچوب نظام جامع ارزیابی عملکرد شهرداری و ایجاد پیوستگی با نظام جامع منابع انسانی و نظام بودجه‌ریزی شهرداری، نسبت به استخراج، تدوین و سنجش و ارزیابی ادواری موارد زیر بطور مستمر اقدام نماید:

۱. شاخص‌های حکمروایی خوب شهری و اندازه‌گیری و انتشار عمومی آن به صورت سالانه

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. شاخص رضایت‌مندی شهروندان و اندازه‌گیری و انتشار عمومی آن به صورت سالانه
۳. شاخص‌های کلیدی عملکرد مناطق، سازمان‌ها و شرکت‌ها و اندازه‌گیری و انتشار عمومی آن به صورت سالانه
۴. کنترل پروژه‌های عمرانی احداثی و غیراحداثی و ارائه گزارش و انتشار عمومی آن به صورت فصلی

تبصره:

شهرداری موظف است در شش ماهه اول برنامه نسبت به تدوین کلیه شاخص‌ها اقدام نماید.

ماده دوازدهم (۱۲):

شهرداری موظف است به منظور تحول، نوسازی اداری و بهره‌وری سازمانی اقدامات زیر را پس از تصویب شورا در طول اجرای برنامه به انجام رساند:

۱. بازطراحی کلان ساختار سازمانی در سطح ستاد، مناطق، نواحی، سازمان‌ها و شرکت‌ها با نگرش تجمیع سازمان‌ها و شرکت‌ها و کاهش معاونت‌ها و مدیران در سطوح سازمانی شهرداری و طراحی کامل ساختار تا پایان آذرماه سال دوم برنامه و استقرار ساختار مصوب شهرداری از ابتدای سال سوم برنامه
۲. طراحی و پیاده‌سازی نظام تشکیلاتی متناسب با وضعیت نیروی انسانی قراردادی در پایان سال سوم برنامه
۳. استقرار و راهبری قابلیت معماری سازمانی در سال اول برنامه
۴. طراحی مدل مفهومی و نقشه راه تحول سازمانی تا پایان سال اول برنامه
۵. طراحی نظام تعالی سازمانی تا پایان سال اول برنامه
۶. طراحی نظام مدیریت دانش و مدیریت اسناد شهرداری و استقرار آن
۷. طراحی نظام بهبود مستمر فرآیندهای سازمانی

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۸. تدوین ضوابط تشکیلاتی شامل دامنه شمول، تعاریف و اصطلاحات ساختاری، ضوابط ایجاد واحدهای سازمانی در مناطق، نواحی، سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به شهرداری و ارائه به شورا جهت تصویب در سه ماهه اول برنامه

۹. طراحی نظام ایمنی و سلامت شغلی کارکنان، ضوابط و استانداردهای به کارگیری فضاها، تجهیزات و ملزومات اداری تا پایان سال دوم برنامه

ماده سیزدهم (۱۳):

شهرداری موظف است به منظور افزایش کارآیی و اثربخشی طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای^۱ و در جهت پیاده‌سازی نظام فنی و اجرایی شهرداری اقدامات زیر را به اجرا درآورد:

۱. در سال اول برنامه فرآیند پدیدآوری و مدیریت پروژه‌های مهم شهری را با تأکید بر توجه اقتصادی، هم‌سویی با اهداف و شاخص‌های برنامه، میزان بهبود مقدار شاخص‌ها و مدیریت تداخل با دیگر پروژه‌ها و نیز سنجش منفعت حاصل از پروژه در زمان بهره‌برداری از آن را تدوین و اجرایی نماید.

۲. به منظور ارتقاء سطح کیفی پروژه‌های شهر و رعایت الزامات محیط زیستی و کاهش آلاینده‌گی هوا، حفظ و نگهداری آب و خاک، انجام مطالعات محیط زیستی کلیه پروژه‌های مهم شهری را به عنوان پیوست محیط‌زیستی، اجتماعی، ترافیکی الزام‌آور کند. این مطالعات برای عموم منتشر خواهد شد.

۳. در راستای افزایش حس تعلق شهروندان و جلب مشارکت آن‌ها، مکان، مشخصات، اقدامات و روندهای جاری طرح‌ها و پروژه‌های موضعی مصوب را به صورت برخط بر روی نقشه تهران در دسترس عموم قرار دهد به گونه‌ای که هر شهروند قادر باشد طرح‌ها و پروژه‌های شهر را در مقیاس محله، ناحیه، منطقه و شهر مشاهده نماید.

^۱ - با رعایت ماده ۳۴ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۴. در راستای دستیابی به بالاترین سطح شفافیت در انجام فرایندها و فعالیت‌ها و جلوگیری از انجام مطالعات و اقدامات موازی، پیوست‌های مطالعاتی انواع طرح‌ها و پروژه‌های خود را در دسترس عموم قرار دهد.

۵. استقرار مدیریت یکپارچه در تمامی مراحل طراحی، اجرا و نگهداری پروژه‌ها

۶. بهینه‌سازی اقتصادی و بهبود نسبت کارکرد به هزینه پروژه‌ها با توجه به هزینه‌های دوره عمر طرح‌ها به ویژه هزینه‌های نگهداری

۷. استقرار رویکرد شهر انسان‌محور در توسعه و مرمت زیرساخت‌های شهری با اولویت سهولت استفاده گروه‌های خاص (معلولان، سالمندان و کودکان) به خصوص در فضای پیاده‌روها

۸. اولویت‌بندی پروژه‌ها و زیرساخت‌های ناتمام در جهت تسریع بهینه با کیفیت و بازدهی مناسب در زمان بهره‌برداری

۹. استقرار ساز و کار تامین مالی طرح‌های تملک‌دارایی سرمایه‌ای بزرگ و متوسط در سال اول برنامه به نحوی که رابطه تامین مالی اجرای طرح‌های مذکور با نوسانات بودجه سالانه کاهش یابد.

ماده چهاردهم (۱۴):

شهرداری موظف است در راستای کنترل و نظارت مستمر مالی - معاملاتی و کنترل انطباق عملکرد شهرداری با مصوبات شورا اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. بررسی عملکرد مالی مناطق، سازمان‌ها و شرکت‌ها و ارائه گزارش به شورا در بازه‌های شش ماهه

۲. تدوین لایحه تشکیل دیوان محاسبات شهری و ارسال به شورای عالی استان‌ها جهت تصویب.

ماده پانزدهم (۱۵):

شهرداری موظف است نسبت به بررسی و آسیب‌شناسی علل ایجاد دعاوی و شکایات در مراجع قضایی اقدام و برنامه عملیاتی خود را جهت کاهش تعداد دعاوی و شکایات تا پایان سال اول برنامه تهیه و به شورا ارائه نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده شانزدهم (۱۶):

شهرداری موظف است در مسیر ایجاد و توسعه شهر هوشمند و حرکت به سمت شهری پایدار و زیست‌پذیر اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. تدوین و ابلاغ مدل بومی شهر هوشمند تهران بر اساس بهره‌گیری از تجارب موفق جهانی تا پایان سال اول برنامه و تدوین و اجرای برنامه عملیاتی سالانه تهران هوشمند
۲. ایجاد سازوکارهای لازم جهت راهبری، مدیریت یکپارچه و پایش پیشرفت پروژه‌های هوشمندسازی شهرداری در قالب دبیرخانه تهران هوشمند که بر اساس ساز و کارهای قانونی در حد پست‌های مصوب موجود ایجاد خواهد شد تا پایان شش ماهه اول برنامه و ارائه گزارش مستمر از عملکرد و میزان تحقق اهداف
۳. ایجاد بستر و زیرساخت مشارکت و حمایت از شهروندان و نقش آفرینان موثر در حل مسائل شهری تا پایان سال اول برنامه
۴. اولویت‌دهی به جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در توسعه زیرساخت و خدمات شهر هوشمند از طریق تدوین و اجرای مدل‌های انگیزشی و عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری با ارگان‌های موثر در مدیریت شهر در راستای حکمروایی خوب شهری
۵. بکارگیری راهکارهای هوشمند مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات با هدف افزایش درآمد پایدار و کاهش هزینه‌های اداره شهر و شهرداری و تخصیص اهداف تحقق‌یافته به اجرای پروژه‌های تهران هوشمند یا جبران سرمایه‌گذاری بخش خصوصی به میزان مورد نیاز مطابق طرح کسب و کار مصوب.

ماده هفدهم (۱۷):

شهرداری موظف است در مسیر تحقق شهر هوشمند در حوزه‌های زیرساخت‌های ارتباطی و مراکز داده و تجهیزات سخت‌افزاری اقدامات زیر را انجام دهد:

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۱. جذب سرمایه‌گذاری و مشارکت در توسعه‌ی زیرساخت‌های ارتباطی پایدار از طریق توسعه شبکه‌های اینترنت اشیاء، فیبر نوری، Wi-Fi, LAN, WAN و سایر فناوری‌های نوین در راستای تداوم خدمات ارتباطی پایدار و با کیفیت شهری در سال اول برنامه
۲. ایجاد و توسعه شبکه بی‌سیم دیجیتال پایدار شهری تا پایان سال دوم برنامه
۳. انتقال کامل مدیریت، راهبری، دانش و کلیه مستندات شبکه فیبر نوری شهرداری به سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات با همکاری سازمان‌ها و شرکت‌های ذیربط تا پایان شش ماهه نخست سال اول برنامه و بهره‌برداری اقتصادی از این زیرساخت در طی اجرای برنامه
۴. ایجاد، توسعه و بهینه‌سازی زیرساخت و سامانه‌های ارتباطات یکپارچه نظیر: ارتباطات صوتی، تصویری، متنی، تبادل فایل و شبکه‌های اجتماعی در شهرداری
۵. تدوین ضوابط، ساماندهی، یکپارچه‌سازی، صدور مجوز و ترویج استفاده اشتراکی از انواع زیرساخت‌های مخابراتی و ارتباطی در سطح شهر
۶. بهینه‌سازی و توسعه تجهیزات و ظرفیت‌های پردازشی و ذخیره‌سازی مراکز داده فعلی و طراحی و ایجاد مراکز داده پایدار و مقیاس‌پذیر شهرداری با به‌کارگیری فناوری‌های نوین مانند: مراکز داده ابری، رایانش ابری و مراکز داده قابل حمل تا پایان سال سوم برنامه
۷. توسعه و نوسازی تجهیزات سخت‌افزاری، برق اضطراری و سایر تجهیزات ویژه و نوین در شهرداری
۸. توسعه و نوسازی تجهیزات نظارت و پایش، حسگرها و تجهیزات اینترنت اشیاء و سایر تجهیزات ویژه و نوین در شهرداری.

ماده هجدهم (۱۸):

شهرداری موظف است نسبت به ساماندهی و رعایت حریم دکل‌های رادیویی و مخابراتی اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. همکاری در تکمیل و اجرای پروژه شبکه ایستگاه‌های پایدار برای ارتباطات رادیویی و شبکه کابل نوری پشتیبان.
۲. بروز رسانی طرح مکان‌یابی به منظور کاهش آلودگی الکترومغناطیسی و بصری.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده نوزدهم (۱۹):

شهرداری موظف است در مسیر تحقق شهر هوشمند و ایجاد تحول دیجیتال، در حوزه زیرساخت‌ها و سرویس‌های نرم‌افزاری اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. تامین، توسعه و بهینه‌سازی سرویس‌های نرم‌افزاری یکپارچه مورد نیاز مدیریت شهری و شهروندان در بسترهای مختلف با تأکید بر خدمات دیجیتال و هوشمند غیرحضوری و شفاف
۲. یکپارچه‌سازی، ایجاد و استقرار سامانه‌های جامع مدیریت منابع شهرداری شامل نرم‌افزارهای جامع منابع انسانی، جامع مالی، جامع معاملات، قراردادهای، صورت وضعیت، اطلاعات مکانی، نامگذاری معابر و اماکن عمومی شهر در شهرداری تا پایان سال اول برنامه
۳. آماده‌سازی زیرساخت انواع نظام‌های دریافت و پرداخت شهرداری و شهری و توسعه بسترهای تبادلات مالی و غیرمالی بر اساس فناوری نوین مانند: رمز ارزها^۱ و زنجیره بلوکی^۲
۴. راه‌اندازی درگاه واحد خدمات و اطلاع‌رسانی شهرداری، شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه با رویکرد ساده‌سازی کاربرد آن برای گروه‌های مختلف شهروندی و در بسترهای مختلف.

ماده بیستم (۲۰):

شهرداری موظف است نسبت به سیاست‌گذاری و استقرار «نظام جامع آمار و داده» و «نظام جامع اطلاعات مکانی» از طرق زیر اقدام کند:

۱. تدوین و ابلاغ سند حکم‌روایی داده شهرداری و تدوین سیاست‌ها و تنظیم مقررات لازم با هدف توسعه رویکرد داده‌باز و به اشتراک‌گذاری داده‌های شهری با کلیه ذینفعان تا پایان سال اول برنامه
۲. افزایش شفافیت و توان تصمیم‌سازی موثر با مدیریت، بهره‌برداری و اشتراک‌گذاری داده‌ها از طریق کلان داده‌ها، داده‌های مکانی، داده‌های مدیریت شده و داده‌باز با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین از قبیل: هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی و هوش تجاری

^۱ Cryptocurrency-
^۲ Blockchain-

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۳. استقرار نظام جامع اطلاعات مکانی به منظور جمع‌آوری، برداشت اطلاعات مکانی دقیق، پایش زمین و زیرساخت‌های عمرانی شهر، پالایش، بروزآوری، تصحیح، تجمیع، پردازش و تحلیل داده‌های مکانی و ایجاد و غنی‌سازی لایه‌های اطلاعاتی و نقشه‌های شهر و کاربردی کردن آن در مدیریت شهری
۴. اتصال به زیرساخت‌های ملی تبادل داده، انطباق سامانه‌های اطلاعاتی با استانداردها و چارچوب‌های ملی مصوب تا پایان سال سوم برنامه.

ماده بیست و یکم (۲۱):

شهرداری موظف است به منظور افزایش کیفیت خدمات و برقراری امنیت فناوری اطلاعات و ارتباطات از طرق زیر اقدام کند:

۱. تدوین و ابلاغ راهبردها، سیاست‌ها و ساختار حکمروایی فناوری اطلاعات و ارتباطات در شهرداری تا پایان شش ماهه اول برنامه
۲. تدوین و استقرار نظام امنیت سایبری در کلیه سطوح ارتباطی، سامانه‌ها و داده‌ها در شهرداری و صیانت از حریم خصوصی ذینفعان
۳. پیاده‌سازی و بکارگیری سامانه‌های احراز هویت شهروندان و کسب و کارها و احراز اصالت اسناد و مدارک با کمک فناوری‌های نوین مانند: پیاده‌سازی امضای الکترونیک
۴. تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه بکارگیری اسناد الکترونیک در راستای توسعه خدمات الکترونیکی و حتی‌الامکان حذف اسناد کاغذی تا پایان سال اول برنامه.

ماده بیست و دوم (۲۲):

شهرداری موظف است به منظور پیاده‌سازی نظام نوآوری شهری نسبت به تدوین آیین‌نامه «هدایت و حمایت از زیست بوم نوآوری شهری» با هدف رفع چالش‌های کلیدی شهردر شش ماهه اول برنامه اقدام نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده بیست و سوم (۲۳):

شهرداری موظف است در توزیع منابع عمومی به نحوی عمل نماید که فاصله شاخص برخورداری مناطق کمتر از سطح متوسط مناطق ۲۲ گانه را سالانه ۱۰ درصد به سطح متوسط مناطق شهری نزدیک کند^۱.

تبصره یکم (۱):

شاخص‌های مرتبط با این ماده طی شش ماه اول سال اول برنامه تعیین و به شورا ارائه خواهد شد.

تبصره دوم (۲):

آیین نامه اجرایی مربوط به نحوه توزیع منابع عمومی طی شش ماهه نخست سال اول برنامه تدوین و به شورا ارائه خواهد شد.

ماده بیست و چهارم (۲۴):

شهرداری موظف است به منظور توسعه منابع مالی پایدار شهر و حصول سهم چهل و پنج (۴۵) درصدی در طول برنامه ضمن تعریف و ارائه جدول منابع مالی پایدار اقدامات زیر را انجام دهد:
۱. شناسایی عناوین جدید درآمدی و افزایش سالانه درآمدهای پایدار در چارچوب بودجه سالانه

تبصره یکم (۱):

شهرداری مکلف است ضمن مکانیزه نمودن بانک اطلاعات املاک و استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی برای ممیزی املاک، بروز رسانی و ساماندهی مجدد نرخ‌های پایه تقویم املاک را پس از اخذ مجوزهای قانونی لازم به نحوی اجرایی نماید که در سال آخر برنامه این نرخ به قیمت کارشناسی روز برسد.

تبصره دوم (۲):

شهرداری مکلف است اقدامات لازم را جهت امکان‌سنجی ساماندهی و دریافت عوارض و بهای خدمات شهری از محل بهره‌برداری سالانه و دائمی از اماکن و ساختمان‌های اداری، تجاری و خدماتی تا پایان سال اول برنامه انجام و جهت تصویب به شورا ارائه نماید.

^۱ قانون استفاده متوازن از امکانات کشور، توزیع عادلانه، رفع تبعیض و ارتقاء سطح مناطق کمتر توسعه یافته و تحقق پیشرفت و عدالت (شماره

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. تضمین تعهدات مالی شهرداری در قالب قوانین و مقررات مربوطه
۳. تأمین زیرساخت‌ها و رقابت‌پذیری شهر بر مبنای توسعه اقتصاد فرهنگ، گردشگری و شهر هوشمند
۴. توسعه همکاری‌های بین‌المللی با رویکرد جذب کمک‌های معمول و استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی با رعایت قوانین مربوطه.

تبصره سوم:

لایحه «سند جامع رونق اقتصاد و فرهنگ» حول محورهای آموزش، بسترسازی و تسهیل‌گری و درآمدزایی تا پایان سال اول برنامه تدوین و به شورا ارائه گردد.

ماده بیست و پنجم (۲۵):

- شهرداری موظف است در راستای افزایش انضباط مالی اقدامات زیر را انجام دهد:
۱. تدوین دستور العمل اجرایی حذف و کاهش میزان کمک شهرداری به سازمان‌ها و شرکت‌ها و موسسات وابسته تا پایان سال اول برنامه.
  ۲. سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به شهرداری موظف به مبادله موافقتنامه برای کلیه ردیف‌های اعتباری هزینه‌ای و سرمایه‌ای تأمین شده از محل منابع داخلی و منابع بودجه عمومی شهرداری هستند. معاونت برنامه‌ریزی، توسعه شهری و امور شورا موظف است هر ساله نسبت به حسن اجرای موافقتنامه‌های مذکور نظارت و گزارش لازم را به شورا ارائه دهد.

تبصره:

بار مالی کلیه طرح‌ها و لوایح ارسالی به شورا به صورت پیوست آنها تهیه شده و محل تأمین بودجه مربوط به طرح‌ها و لوایح متضمن بار مالی در قوانین بودجه سنواتی تعیین شود.

ماده بیست و ششم (۲۶):

شهرداری موظف است به منظور انجام تعهدات، وظایف و مأموریت‌های ذاتی و کاهش هزینه‌ها اقدامات زیر را در طول سال‌های اجرای برنامه انجام دهد:

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- ۱- کاهش ۱۵ درصدی سالانه وابستگی مالی سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته به بودجه عمومی شهرداری و اصلاح ساختار، ادغام و واگذاری مجموعه‌های زیان ده و یارانه‌بگیر تا پایان برنامه سوم
- ۲- در اجرای قانون برنامه ششم توسعه کشور افزایش سالانه ۲/۸ درصدی بهره‌وری
- ۳- تعیین و کاهش قیمت تمام‌شده خدمات و فعالیت‌ها بر اساس روش‌های نوین حسابداری، گزارش‌گری مالی و صرفه‌جویی در هزینه‌ها
- ۴- تجمیع ساختمان‌های اداری هر ناحیه در یک ساختمان ارائه‌گر خدمات
- ۵- کاهش میزان مصرف انرژی به میزان سالانه ۱۰ درصد.

ماده بیست و هفتم (۲۷):

- شهرداری موظف است به منظور دستیابی به تخصیص بهینه منابع و حل و فصل بدهی‌ها و تعهدات مالی خود اقدامات زیر را در طول برنامه سوم به انجام رساند:
۱. شناسایی و اولویت‌بندی علل و عوامل طولانی شدن پروژه‌ها و رفع موانع حقوقی، مالی و اجرایی آنها
  ۲. تعیین تکلیف و اولویت‌بندی پروژه‌ها با رویکرد بهره‌وری اقتصادی و فوریت خدمات
  ۳. ممیزی املاک و ساماندهی دارایی‌های شهرداری و ایجاد شرایط برای افزایش ارزش افزوده املاک و دارایی‌ها و استفاده به عنوان ضمانت‌های بانکی
  ۴. پیگیری مطالبات شهرداری از دولت و بخش عمومی و خصوصی

تبصره یکم (۱):

تأمین مالی از بازار سرمایه فقط محدود به پروژه‌های عمرانی شده و نیازهای جاری بودجه صرفاً از محل امکانات بازار پول تأمین گردد.

تبصره دوم (۲):

نسبت به شناسایی و حسابرسی بدهی‌های دولت به شهرداری از طریق استفاده از خدمات سازمان حسابرسی اقدام و میزان و نوع بدهی‌های قطعی دولت به شهرداری را حداکثر تا پایان سال اول برنامه به شورای شهر اعلام نماید. همچنین شهرداری، موظف است در پایان اردیبهشت ماه هر سال، میزان

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

بدهی‌های قطعی دولت به شهرداری تا پایان سال گذشته، میزان بدهی تسویه شده در سال گذشته و برنامه تسویه مطالبات در سال جاری را در گزارشی به صورت عمومی منتشر نماید.

ماده بیست و هشتم (۲۸):

شهرداری موظف است به منظور هوشمندسازی فرایندهای وصول درآمدها، نسبت به یکپارچه‌سازی سیستم‌های جامع مالی، عوارض خودرو و املاک اقدام نموده و روش‌های پرداخت در این سیستم‌ها را مکانیزه کند.

ماده بیست و نهم (۲۹):

شهرداری موظف است به منظور جلب سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی و عمومی تا پایان برنامه سوم اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- شناسایی، اولویت‌بندی و بهره‌برداری از فرصت‌ها و ظرفیت‌های مشارکت و سرمایه‌گذاری شهر
- ۲- راه‌اندازی و بروز رسانی اطلس سرمایه‌گذاری شهرداری
- ۳- ارائه نظام‌نامه تشویقی مدیران شهرداری بر اساس میزان تعریف فرصت‌ها و انعقاد قرارداد مشارکت و جذب سرمایه‌های بخش خصوصی - عمومی در سازمان تحت مدیریت
- ۴- ارائه انواع و مدل‌های تضامین و گارانتی‌های مورد نیاز در پروژه‌های مشارکتی و سرمایه‌گذاری از جمله ثبات در تصمیمات مدیران شهری، پوشش مخاطرات سیاسی، اقتصادی.

ماده سی‌ام (۳۰):

شهرداری موظف است در راستای توسعه پایدار شهری و استفاده از حمایت‌های دولت در توسعه پایدار شهر نسبت به تأسیس "صندوق محیط زیست و توسعه حمل و نقل عمومی شهر تهران" اقدام نماید.

تبصره:

لایحه تأسیس و اساسنامه صندوق مذکور می‌بایست در سال اول برنامه جهت تصویب به شورا ارائه گردد و پیگیری تصویب آن در مراجع قانونی ذیربط در دستور کار شهرداری قرار گیرد.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده سی و یکم (۳۱):

شهرداری موظف است با هدف تامین مالی شهرداری با کمترین هزینه و مخاطرات قابل تحمل اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. «مدیریت بدهی‌های شهرداری» در سال نخست اجرای برنامه به نحوی که اقدامات لازم برای پایداری بدهی‌های شهرداری در افق ده ساله انجام گیرد.
۲. استقرار سامانه مدیریت بدهی‌ها و مطالبات شهرداری در سال اول برنامه.
۳. محدودیت ایجاد بدهی جدید توسط هر یک از واحدها، شرکت‌ها و سازمان‌های شهرداری در چارچوب بودجه مصوب.
۴. شهرداری موظف است جدول زمانبندی و مکانیزم تسویه دیون و تعهدات به اشخاص حقیقی و حقوقی و بازپرداخت وام‌های دریافتی را در سال اول برنامه تدوین و منابع موردنیاز برای پرداخت آنها را به تفکیک سال‌های برنامه پیش‌بینی و به شورا ارائه نماید.

ماده سی و دوم (۳۲):

شهرداری موظف است در راستای افزایش شفافیت، بهره‌وری و پاسخ‌گویی، نسبت به استقرار نظام بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد با تاکید بر موارد زیر تا پایان برنامه اقدام نماید.

۱. بازنگری و اصلاح مفاد موافقت‌نامه‌های موجود و تبدیل آنها به تفاهم‌نامه عملکردی به منظور افزایش کنترل و نظارت پذیری

۲. اصلاح و تدقیق نظام هزینه‌یابی فعالیت‌ها و خدمات شهرداری و استاندارد سازی قیمت‌ها.

ماده سی و سوم (۳۳):

شهرداری موظف است به منظور کاهش و مدیریت بخشی از هزینه‌های توسعه و نگهداری فضای سبز و شناسایی منابع درآمدی پایدار در سال اول برنامه نسبت به بازنگری نظام‌نامه فنی و اجرایی

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- نگهداشت فضای سبز و ساماندهی قراردادهای نگهداشت فضای سبز و ایجاد سامانه انتشار عمومی وضعیت درختان، مطابق با محورهای زیر اقدام نماید:
- ۱- واگذاری مدیریت نگهداشت تعدادی از بوستانهای محلی منتخب در چارچوب مشارکت بخش عمومی - خصوصی و نیز مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها (CSR) به صورت آزمایشی به معتمدین محلی و گروههای داوطلب مردمی و شرکت‌ها و سازمان‌های خارج از شهرداری
  - ۲- کاهش هزینه‌های نگهداشت و اقدامات عمرانی با تأکید بر کاهش سطوح سخت و عدم استفاده از مصالح گران قیمت
  - ۳- بازنگری مبنای سنجش حجم‌ها
  - ۴- ایجاد سامانه ثبت مکانی درختان معابر، میادین، بوستان‌ها و انتشار عمومی این نقشه‌ها

ماده سی و چهارم (۲۴):

- به منظور تعیین تکلیف بدهی‌های دولت به شهرداری، شهرداری مجاز است:
۱. در جهت وصول مطالبات، هرگونه پرداخت غیرنقد دیون دولت در قالب اسناد خزانه اسلامی، اوراق تسویه بانکی، تهاتر، تسویه پایاپای و یا سایر روش‌ها را تا سقف تعیین شده در بودجه مصوب پیگیری و اجرایی نماید.
  ۲. مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی را که بر اساس قوانین و مقررات مربوطه تا پایان سال ۱۳۹۶ ایجاد شده است، با اسناد خزانه اسلامی یا سایر اوراق‌بهادار دولتی قابل واگذاری به غیر، در سقف بودجه غیرنقد مصوب و بر اساس تخصیص اداره کل خزانه‌داری به ارزش اسمی آن‌ها تسویه نماید.

ماده سی و پنجم (۲۵):

شهرداری مکلف است با هدف مدیریت جریان نقدینگی اقدامات زیر را عملیاتی نماید:

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- ۱- حداکثر ظرف مدت سه ماه از شروع برنامه تمهیدات لازم به نحوی فراهم گردد که کلیه واحدهای اجرائی شهرداری اعم از مناطق، سازمانها، شرکتها و موسسات وابسته منابع درآمدی خود را در حسابهای معرفی شده بانکی توسط اداره کل خزانه‌داری شهرداری که به تایید شورا رسیده است واریز و برداشت نمایند.
- ۲- استقرار خزانه‌داری الکترونیک تا پایان سال اول برنامه.
- ۳- حذف هرگونه دریافت نقدی وجه در کلیه واحدهای شهرداری، سازمانها، شرکتها و موسسات وابسته و جایگزین نمودن دریافت و پرداخت الکترونیک تا پایان سال اول برنامه.
- ۴- تهیه دستورالعمل مدیریت جریان نقدی شهرداری با هدف استفاده بهینه از جریان وجوه، منابع نقدی مازاد در طول دوره و ارائه به شورا جهت تصویب تا پایان سال اول برنامه.

ماده سی و ششم (۳۶):

با توجه به ضرورت تأمین منابع مالی برای اجرای پروژه‌های شهری از طریق فروش اوراق مشارکت با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به منظور تشویق شهروندان و صاحبان سرمایه محلی به خرید اوراق به شهرداری اجازه داده می‌شود علاوه بر سود علی‌الحساب تضمینی و سود آخر دوره به صاحبان اوراق مشوق‌های زیر را اعطا نماید:

- ۱- حداکثر تا ۵ درصد ارزش اوراق در اختیار متقاضی را در هزینه‌های مربوط به پروانه ساختمانی و پایانکار، مازاد بر تسهیلات جایزه خوش‌حسابی پیش‌بینی شده برای عموم، محاسبه و اعمال نماید.
- ۲- به دارندگان اوراق مشارکت منتشر شده شهرداری که برای مدت طولانی این اوراق را نگهداری می‌کنند و در سررسید نسبت به تسویه اصل اوراق اقدام نمی‌کنند علاوه بر سود علی‌الحساب پیش‌بینی شده از سوی بانک مرکزی به شرح زیر پاداش دهد:
۲-۱- برای نگهداری اوراق مشارکت تا شش ماه پس از سررسید تا ۲ درصد سود بیشتر.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲-۲ - برای نگهداری اوراق مشارکت تا یکسال پس از سررسید تا ۵ درصد سود بیشتر.

تبصره:

این تسهیلات شامل شرکت‌های تأمین سرمایه که اوراق مشارکت شهرداری را در قالب قرارداد خریداری می‌کنند، نمی‌شود.

ماده سی و هفتم (۲۷):

به شهرداری اجازه داده می‌شود به منظور حفظ ارزش دارائی‌های نقدی شهرداری و فراهم نمودن زمینه استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه سالانه تا سقف حداکثر هزار (۱۰۰۰) میلیارد ریال از محل منابع حاصل از واگذاری زمین، پروانه و نیز سهم‌الشرکه خود در پروژه‌های مشارکتی نسبت به خرید سهام، اوراق و واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری که در بازار بورس و فرابورس اوراق بهادار معامله می‌شود با انجام بررسی‌های اقتصادی به نرخ روز تابلو بورس اقدام نماید.

تبصره:

در انجام خدمات موضوع این مصوبه شهرداری از خدمات کارگزاران و سبدگردانان بازار سرمایه استفاده نماید به نحوی که منافع شهرداری از این سرمایه‌گذاری در سقف بالاتر از سود سپرده‌های بانکی از سوی کارگزار تضمین گردد.

ماده سی و هشتم (۲۸):

شهرداری مکلف است به منظور سامان‌بخشی، شفافیت و حاکم نمودن انضباط در حوزه مدیریت منابع غیرنقد، حداکثر تا پایان سال اول برنامه نسبت به راه‌اندازی بازار الکترونیکی تهاتر منابع غیرنقد شهرداری با هدف شفاف‌سازی تعاملات میان مودیان بدهکار و طلبکار و تهاتر فی‌مابین با امکان استفاده از خدمات کارگزاران مجاز اقدام و دستورالعمل چگونگی فعالیت و فرآیند تهاتر در این بازار را برای تصویب به شورا ارائه نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده سی و نهم (۲۹):

به منظور بهره برداری بهینه از اعتبارات و درآمدها و منابع (نقد و غیرنقد) و تعیین اولویت مصرف منابع و تخصیص اعتبارات مبتنی بر ارزیابی پروژه ها و فعالیت ها، کمیته تخصیص با ترکیب اعضای زیر تشکیل می گردد:

۱. شهردار (رئیس)
۲. رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورا
۳. معاون برنامه ریزی، توسعه شهری و امور شورا (نایب رئیس)
۴. معاون مالی و اقتصاد شهری
۵. مدیر کل برنامه و بودجه (دبیر)
۶. مدیر کل خزانه داری
۷. رئیس کمیسیون تخصصی شورا (حسب موضوع)
۸. معاون ذیربط شهرداری (حسب موضوع)

کمیته مذکور موظف است در مقاطع حداکثر یک ماهه و با توجه به میزان وصولی و تحقق درآمدها و منابع (نقد و غیرنقد) مصوب، ضمن بررسی گزارش عملکرد واحدهای اجرائی، در زمینه فعالیت های هزینه ای (جاری، نگهداشت) و پیشرفت های فیزیکی پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای و مالی، نسبت به تعیین اولویت و تخصیص اعتبارات بودجه مصوب سالانه اقدام نماید و سهم اعتبار نقدی و غیر نقدی کلیه ردیف های هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای و مالی برای هریک از حوزه های اجرائی را تعیین نماید. هرگونه پرداخت و ایجاد تعهد بدون مجوز کمیته تخصیص ممنوع است.

تبصره:

نظارت بر روند تخصیص نقدینگی بر عهده کمیته تخصیص می باشد.

فصل دوم: شهر زیست پذیر

ماده چهارم (۴۰):

شهرداری موظف است در جهت کارآمدی و تحقق‌پذیری اهداف و راهبردهای طرح‌های توسعه شهری، اقدامات زیر را در زمینه تهیه، تکمیل و بازنگری طرح‌های توسعه شهری تهران در طول اجرای برنامه انجام دهد:

۱- پیگیری احیای نهاد تهیه و پایش طرح‌های توسعه شهری تهران با همکاری وزارت راه و شهرسازی و شورا و ایجاد سازوکار مناسب جهت پایداری آن در مدیریت شهری تهران و بازبینی و انجام اصلاحات طرح جامع و بازخوردهای آن در فرایند بازنگری طرح تفصیلی از طریق نهاد مذکور تا پایان سال اول برنامه.

۲- تهیه و تکمیل طرح‌های موضوعی و موضوعی تکلیفی و تصویب آن در مراجع قانونی و انعکاس در طرح تفصیلی و نیز فراهم نمودن تمهیدات شرایط و اجرای طرح‌های مصوب مذکور در طول سال‌های برنامه

تبصره:

شهرداری موظف است ظرف مدت شش ماهه اول برنامه ضمن پالایش طرح‌های موضوعی و موضوعی تکلیفی، نسبت به اولویت‌بندی و تنظیم برنامه زمانی تهیه، تکمیل و اجرای طرح‌های مذکور به شورا اقدام نماید.

۳- بازنگری طرح تفصیلی یکپارچه شهر و ضوابط و مقررات مربوط به آن تا پایان سال سوم برنامه
۴- تهیه و به هنگام‌رسانی نقشه‌های پایه طرح تفصیلی و لایه‌های اطلاعات مکانی آن در طول سال‌های برنامه

۵- تعیین عملکردهای مجاز به استقرار، با همکاری دستگاه‌های ذیربط و پالایش فعالیت‌های نامتجانس شهری تا پایان سال اول برنامه

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- ۶- تهیه برنامه تامین خدمات طرح تفصیلی تا پایان سال سوم برنامه
- ۷- ایجاد بانک زمین در شهرداری با هدف تحقق و عملیاتی کردن طرح‌های توسعه شهری تا پایان سال دوم برنامه
- ۸- تهیه سند توسعه محلات شهر در طول سال‌های برنامه
- ۹- تدقیق اراضی ذخیره نوسازی و ارائه برنامه تخصیص این اراضی در جهت اجرای طرح جامع و تفصیلی و تامین خدمات و پیش‌بینی ساز و کارهای لازم جهت جلب مشارکت مالکان با رعایت ضوابط و مقررات و ارائه لایحه آن به شورا تا پایان سال اول برنامه

تبصره:

- شهرداری موظف است تا پایان سال اول برنامه ساز و کار ویژه‌ای برای صدور پروانه ساختمانی اراضی ذخیره توسعه نوسازی پیش‌بینی نماید و کلیه درآمد حاصله از جمله عوارض متعلقه از این اراضی را در حساب درآمدی مشخص واریز و به منظور تامین خدمات در محلات بافت فرسوده هزینه نماید.
- ۱۰- تهیه یا بازبینی طرح‌های ویژه و اسناد هدایت توسعه برای اراضی شاخص از جمله برج میلاد، مرکز تجارت جهانی، بوستان ولایت، محور نیلوفری و پیگیری تصویب در مراجع قانونی تا پایان سال اول برنامه.

ماده چهل و یکم (۴۱):

- شهرداری موظف است به منظور تسهیل در نوسازی، بهسازی و مقاوم‌سازی و بازآفرینی محلات هدف در چارچوب اسناد فرادست، اقدامات زیر را در طول اجرای برنامه در بافتهای فرسوده و ناکارآمد شهر انجام دهد:
- ۱- تدقیق محدوده‌های بافت فرسوده و تصویب آن در مراجع ذیصلاح تا پایان سال دوم برنامه.
- ۲- تهیه برنامه اقدام و الگوی مداخله در محلات بافت فرسوده و ارائه آن به شورا تا پایان سال اول برنامه.
- ۳- اجرای برنامه‌های بهسازی محیطی با رویکرد ارتقاء کیفیت عرصه‌های عمومی در محلات بافت فرسوده.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۴- توسعه فعالیت‌های ستاد بازآفرینی شهر، ستادهای بازآفرینی مناطق و ارتقاء ظرفیت‌های دفاتر توسعه محله‌ای در کلیه محلات هدف.

۵- تسهیل‌گری و تشویق در بکارگیری تکنولوژی‌های نوین در نوسازی، بهسازی و مقاوم‌سازی ابنیه.

۶- تهیه و بروزآوری بسته‌های تشویقی برای جلب مشارکت بخش خصوصی و رونق اقتصادی و ایجاد ارزش افزوده در حوزه نوسازی و بازآفرینی شهری.

۷- تهیه و اجرای طرح‌ها و برنامه‌های بازآفرینی شهری در عرصه‌های ناکارآمد شهر.

۸- مشارکت در تامین مسکن جایگزین برای پشتیبانی از برنامه‌ها و اقدامات نوسازی محلات بافت فرسوده.

۹- تامین خدمات مورد نیاز، بهبود زیرساخت‌ها و بازگشایی معابر در محدوده بافت فرسوده.

تبصره یکم (۱):

شهرداری موظف است ظرف مدت شش ماه اول برنامه دستورالعمل‌های اجرای پروژه‌های بهسازی محیطی و نیز مقاوم‌سازی ابنیه در محدوده بافت‌های فرسوده و ناکارآمد را تهیه و به شورا ارائه نماید.

تبصره دوم (۲):

شهرداری موظف است تا پایان سال اول برنامه به منظور تسهیل و رفع موانع ثبتي در نوسازی املاک واقع در محدوده بافت فرسوده، دستورالعمل‌های لازم را با هماهنگی سایر دستگاه‌های ذیربط تهیه و ارائه نماید.

ماده چهل و دوم (۴۲):

شهرداری موظف است در راستای شفافیت، هوشمندسازی و پایش مستمر فرایند کنترل و نظارت بر تحولات کالبدی و ساخت و ساز در شهر و ارائه خدمات غیرحضوری به شهروندان اقدامات زیر را به انجام رساند:

۱- پایش مستمر و ارزیابی کمی و کیفی روند تحولات کالبدی شهر و بازتاب آن در روزآمدی طرح‌های توسعه شهر و ارائه گزارش‌های تحلیلی سالانه با تاکید بر تغییرات کمی و کیفی باغ‌ها و فضای سبز، میزان تحقق سرانه‌های خدماتی، ظرفیت جمعیت‌پذیری شهر، اراضی ذخیره

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

نوسازی و انطباق پروانه‌ها و گواهی‌های ساختمانی با ضوابط و مقررات طرح جامع و تفصیلی در طول سال‌های برنامه.

۲- بازنگری در ضوابط و مقررات و اصلاح فرایندها و سازوکارهای موثر بر صدور پروانه و گواهی ساختمان به منظور کاهش زمان صدور پروانه و گواهی‌های ساختمانی تا پایان سال اول برنامه.

۳- ایجاد شفافیت، رفع تفسیرپذیری و انتشار بر خط عمومی قوانین، ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری و دستورالعمل‌ها، ابلاغیه‌ها و مصوبات مرتبط با ساخت و ساز و فرآیندهای حوزه شهرسازی و معماری و دسترسی حداکثری شهروندان به آن‌ها تا پایان سال اول برنامه.

۴- ایجاد ساز و کارهای دریافت نظرات شهروندان در تهیه و تصویب طرح‌ها، برنامه‌ها و پروژه‌های شهرسازی و معماری با ایجاد تالار شهری تا پایان سال اول برنامه.

۵- ارائه تمامی خدمات شهرسازی و معماری شهرداری از جمله صدور پروانه و گواهی‌های ساختمانی به صورت هوشمند و غیرحضوری (شهروندمحور) تا پایان سال اول برنامه

ماده چهل و سوم (۴۳):

شهرداری موظف است به منظور استقرار مدیریت هماهنگ بصری و ارتقاء کیفی سیما و منظر شهر با رویکرد حفظ و احیاء هویت اسلامی- ایرانی اقدامات زیر را در طول برنامه به انجام رساند:

۱- بازخوانی و تکمیل «برنامه راهبردی طراحی شهری و مدیریت منظر شهری تهران» و پیگیری تصویب و ابلاغ آن در چارچوب اسناد بالادست تا پایان سال اول برنامه.

۲- تهیه، تدوین و پیگیری تصویب ضوابط و دستورالعمل طراحی نمای ساختمان‌ها در مناطق و حوزه‌های هویتی ویژه و نظارت بر اجرا تا پایان سال دوم برنامه.

۳- تهیه، تدوین و پیگیری تصویب ضوابط و دستورالعمل طراحی نمای ساختمان‌های شاخص شهر، ساختمان‌های عمومی و دولتی با همکاری مراجع ذیربط و نظارت بر اجرا تا پایان سال دوم برنامه.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- ۴- تدوین شرح وظایف و تعیین حدود اختیارات و آیین‌نامه اجرایی فعالیت کمیته معماری و تصویب آن در شورا و پیگیری تشکیل کمیته مذکور و تجمیع کلیه ساختارهای موازی و مشابه در سطح مناطق تا پایان سال اول برنامه.
- ۵- بازبینی سند جامع زیباسازی شهر در چارچوب اسناد فرادستی و برنامه راهبردی طراحی شهری و مدیریت منظر شهری و عملیاتی نمودن آن تا پایان سال دوم برنامه.
- ۶- بازپیرایی و رفع زوائد بصری نماهای شهری با اولویت محورها اصلی شهر، اماکن تاریخی و فضاهای ارزشمند و واجد هویت.
- ۷- ساماندهی و بهسازی فضاهای شهری، پیاده‌راه‌ها، بناها و محوطه‌های با ارزش تاریخی و نقاط عطف محلات.
- ۸- تهیه و تدوین دستورالعمل‌های ساماندهی تبلیغات محیطی با همکاری دستگاه‌های ذیربط تا پایان سال اول برنامه.
- ۹- پیگیری تصویب طرح موضوعی منظر شبانه شهر و ارائه لایحه «برنامه عملیاتی منظر شبانه شهر» بر اساس آن به شورا جهت تصویب و اجرای آن تا پایان سال اول برنامه.
- ۱۰- بازنمایی و گسترش هنر شهری مبتنی بر اصول زیبایی‌شناسی با تکیه بر هویت، اصالت و تمدن هنر ایرانی-اسلامی و تولید آثار هنری ماندگار.
- ۱۱- ایجاد سازوکارهای برگزاری مسابقات معماری به منظور انتخاب طرح پروژه‌ها و بناهای شاخص شهرداری.
- ۱۲- تهیه طرح عملیاتی و برنامه اجرایی روشنایی و نورپردازی شهر جهت بهبود نورپردازی شهر، تأمین امنیت شهروندان و پویایی زندگی شبانه و جلوگیری از آلودگی نوری با استفاده بهینه از منابع انرژی در شش ماهه اول برنامه بر اساس مصوبه شورا^۱.

^۱ - ابلاغی به شماره ۱۶۰/۲۰۹۴/۱۷۶۷۷ مورخ ۹۴/۷/۵.

جمهوری اسلامی ایران

شماره: .....
تاریخ: .....
پست: .....

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

ماده چهل و چهارم (۴۴):

- شهرداری موظف است به منظور نظارت، کنترل و ارتقاء کیفیت در ساخت و سازهای شهری و نیز ایمنی ساختمان‌ها، اقدامات زیر را با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی ذیربط به انجام رساند:
- ۱- پیگیری اصلاح قوانین و تهیه و تصویب لایحه رسیدگی به تخلفات ساختمانی در مراجع ذیصلاح تا پایان سال دوم برنامه
  - ۲- پیش‌بینی سازوکارهای تضمین کیفیت ساختمان در صدور پروانه و گواهی‌های ساختمانی از جمله پیگیری عملیاتی شدن شناسنامه فنی ساختمان و بیمه تضمین کیفیت ساختمانی با همکاری مراجع ذیربط تا پایان سال دوم برنامه
  - ۳- تدوین ضوابط تشخیص ساختمان‌های با دوام و برقراری ساز و کارهای مناسب به منظور جلوگیری از تخریب ساختمان‌های مذکور جهت ارائه و تصویب در مراجع ذیصلاح تا پایان سال دوم برنامه
  - ۴- همکاری در عملیاتی نمودن حضور مجری ذیصلاح در ساخت و سازهای شهری با سازمان نظام مهندسی استان تهران تا پایان سال اول برنامه
  - ۵- اصلاح رویه‌ها، فرایندها و شرح وظایف موجود در زمینه شناسایی و جلوگیری از وقوع تخلفات ساختمانی، رسیدگی به تخلفات و صدور و اجرای آراء ماده صد تا پایان سال اول برنامه
  - ۶- امکان‌سنجی بکارگیری انرژی‌های نو و تجدیدپذیر در ساختمانهای شهر و فضاهای عمومی و اجرایی شدن ضوابط و مقررات صرفه‌جویی در مصرف انرژی تا پایان سال اول برنامه
  - ۷- ایجاد ساز و کار استفاده از مصالح استاندارد در ساختمان‌ها شامل مراحل تولید، حمل و اجرا با همکاری اداره کل استاندارد و سازمان نظام مهندسی و اصناف مربوط در طول سال‌های برنامه.
  - ۸- تعیین و اعمال ضوابط و محدودیت‌های ساخت و ساز و استقرار کاربری‌ها در پهنه‌های خطرپذیر و حریم‌های آن‌ها تا پایان سال اول برنامه.

ماده چهل و پنجم (۴۵):

شهرداری موظف است به منظور حفاظت موثر و صیانت از حریم پایتخت و با استفاده از ظرفیت های قانونی اقدامات زیر را به انجام رساند:

- ۱- پیگیری رفع مشکلات قانونی و مدیریتی حریم و تحقق مدیریت هماهنگ و یکپارچه آن و اجرای طرح راهبردی حریم تا پایان سال دوم برنامه.
- ۲- کنترل و نظارت مستمر و پایش تحولات کالبدی، بهبود فرایندهای نظارت بر حریم با بهره گیری از فناوری های نوین با هدف جلوگیری از تخلفات و ساخت و سازهای غیرمجاز.
- ۳- تهیه برنامه ها و طرح های لازم بر اساس تکالیف اسناد فرادست و پیگیری تصویب در مراجع ذیربط و عملیاتی کردن کلیه طرح های تهیه شده در محدوده حریم با هماهنگی سایر دستگاه های ذیربط.

ماده چهل و ششم (۴۶):

شهرداری موظف است در راستای پشتیبانی و تسهیل گری حفظ و احیای آثار ارزشمند تاریخی و میراثی و افزایش کارآمدی مدیریت بافت تاریخی با هماهنگی و همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اقدامات زیر را به انجام رساند:

- ۱- بازنگری و ارائه لایحه «سند جامع مدیریت و حفاظت بافت ها و ابنیه تاریخی، فرهنگی و طبیعی شهر» با همکاری دستگاه های ذیربط به شورا تا پایان سال اول برنامه.
- ۲- تهیه، تدوین و تصویب ضوابط و مقررات برای طراحی و ساخت در بافت های ارزشمند تاریخی شهر (ضوابط ویژه بافت تاریخی) تا پایان سال اول برنامه.
- ۳- تهیه طرح های تکلیفی، ویژه مداخله در بافت ها و بناهای تاریخی ارزشمند با تاکید بر حفظ و تقویت مکان های واجد خاطره جمعی (مکان رویدادها) و تقویت محورها و راسته های گردشگری و پیگیری تصویب در مراجع ذیصلاح

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- ۴- ارتقاء کارآمدی مدیریتی بافت تاریخی شهر و ارائه ساز و کارهای اجرایی آن به شورا
- ۵- ارائه برنامه حمایتی، تسهیل‌گری، حفظ و احیاء و بهره‌برداری و نیز پیشنهاد تملک موردی ابنیه و آثار ارزشمند تاریخی و معاصر شهر به شورا تا پایان سال اول برنامه.
- ۶- ارائه برنامه ساماندهی محدوده‌های ارزشمند روستائی به شورا تا پایان سال دوم برنامه.
- ۷- همکاری در شناسایی ابنیه و آثار تاریخی ارزشمند شهر و تعیین حریم‌های آنها و معرفی بناهای تاریخی متعلق به شهرداری جهت ثبت.

ماده چهل و هفتم (۴۷):

شهرداری موظف است به منظور مناسب‌سازی و فراهم آوردن امکان حضور اقشار خاص جامعه از جمله توان‌یابان جسمی و حرکتی، سالمندان، کودکان و سایر گروه‌های آسیب‌پذیر با مشارکت انجمن‌های مرتبط و استفاده از ظرفیت‌های قانونی از جمله ستاد مناسب‌سازی نسبت به موارد زیر اقدام نماید.

۱. تهیه برنامه جامع عملیاتی مناسب‌سازی اماکن، معابر، فضاهای عمومی و ایستگاه‌های حمل و نقل درون شهری به تفکیک مناطق ۲۲ گانه تا پایان سال اول برنامه.
۲. تدوین ساز و کار اجرای قوانین و رعایت ضوابط مناسب‌سازی و دسترس‌پذیری برای افراد دارای معلولیت و توان‌یاب در فرایند صدور پروانه و گواهی‌های ساختمانی و نظارت بر امر مناسب‌سازی در ساخت و ساز شهری و فضاهای عمومی و زیرساخت‌های حمل و نقل شهر تا پایان سال دوم برنامه.
۳. تدوین سازوکارهای کنترل و نظارت کیفی بر امر مناسب‌سازی ساختمان‌های جدیدالاحداث و فضاهای شهری و پیگیری تحقق این امر برای ساختمان‌های موجود شهرداری و دستگاه‌ها و نهادهای عمومی با همکاری آن‌ها تا پایان سال دوم برنامه.
۴. تهیه نقشه راهنمای مکان‌های مناسب‌سازی شده و بروزرسانی سالانه و انتشار جهت بهره‌مندی عموم شهروندان تا پایان سال دوم برنامه.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده چهل و هشتم (۴۸):

شهرداری موظف است به منظور توسعه عرصه‌های عمومی و فضاهای باز همگانی پیاده محور در راستای ارتقاء زیست‌پذیری در طول برنامه اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- طراحی، احداث و تقویت عرصه‌های عمومی و یادمانی در مقیاس‌های مختلف فضایی-کالبدی با تاکید بر عملکردهای اجتماعی- فرهنگی و اقتصادی و نیز فضاهای استراحت کوچک مقیاس عمومی با اولویت خیابان‌های اصلی و پرتردد و فضاها و عرصه‌های عمومی برای شهروندان.

۲- مکان‌یابی و احداث حداقل یک میدانگاه پیاده در هر یک از مناطق ۲۲ گانه در عرصه‌های دارای ظرفیت بالقوه با استفاده از مشارکت شهروندان.

۳- پشتیبانی و نگهداشت از عرصه‌ها و فضاهای عمومی و اراضی فضای سبز و بهره‌برداری از آن در راستای توسعه فعالیت‌های گردشگری، هنری و فرهنگی در اراضی عباس‌آباد و اتصال اراضی مذکور به بافت پیرامونی از طریق محورهای پیاده به منظور تسهیل دسترسی شهروندان بر اساس سند مصوب.

۴- تهیه و اجرای سند نظام مدیریت بهره‌برداری برای فضاهای همگانی و عرصه‌های عمومی شهر و ارائه آن به شورا تا پایان سال دوم برنامه.

۵- شناسایی و تجهیز فضاهای شهری دارای ظرفیت‌های زیست‌شبانه و تهیه برنامه سند احیای زیست‌شبانه تا پایان سال اول برنامه.

ماده چهل و نهم (۴۹):

شهرداری موظف است برای حفاظت فعال از میراث طبیعی شهر از جمله باغ‌های به هم پیوسته و باغ‌های گسسته و روددره‌ها و گسترش فضای سبز با استفاده از روش‌های نوین حفاظت اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تهیه و تکمیل شناسنامه باغ‌ها اعم از پیوسته و گسسته و اراضی مشجر به تفکیک پلاک و شناسه الکترونیک درختان معابر اصلی، میادین و بوستان‌های شهر و نیز ایجاد لایه باغ‌ها و اراضی مشجر بر روی نقشه‌های طرح تفصیلی تا پایان سال اول برنامه.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- ۲- ایجاد فرایند ویژه صدور پروانه و تدوین سازوکارهای سیستمی نظارت بر رعایت و کنترل ضوابط ساخت و ساز در باغ‌ها تا پایان سال اول برنامه.
- ۳- حمایت و تسهیل‌گری در استقرار فعالیت‌های مجاز و چند عملکردی در باغ‌ها مبتنی بر ضوابط و مقررات مصوب به منظور تشویق مالکین به حفظ باغ‌ها و ایجاد ارزش افزوده غیرتراکمی.
- ۴- تهیه و ارائه برنامه اقتصادی مناسب برای جلب نظر مالکین به منظور حفظ و گسترش باغ‌ها و ارائه به شورا و عملیاتی نمودن آن تا پایان سال دوم برنامه.
- ۵- تملک موردی باغ‌های دارای ارزش اکولوژیک و تاریخی و تبدیل آنها به عرصه‌ها و فضاهای سبز همگانی.

ماده پنجاهم (۵۰):

- شهرداری موظف است به منظور تامین منابع پایدار و جلب مشارکت بخش خصوصی در انجام طرح‌های حمل و نقل شهری اقدامات زیر را انجام دهد:
- ۱- در بودجه‌بندی سالیانه به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که ایجاد و بهره‌برداری از طرح‌ها و پروژه‌های حمل و نقل همگانی در اولویت اول تخصیص قرار گیرد.
  - ۲- به منظور وصول کامل عوارض خودروهایی که در شهر تردد می‌نمایند و مشمول پرداخت عوارض شده‌اند از مجاری ذیربط قانونی نسبت به تمهید سامانه جامع کشوری برای ثبت، پایش و پرداخت عوارض خودروها اقدام نماید.

تبصره:

نسبت به تدوین آیین‌نامه اعطای مجوز به بخش خصوصی جهت تشخیص، شناسایی و وصول عوارض با رعایت اصل رقابت و شفافیت و مبتنی بر فن آوری‌های هوشمند طی سال اول برنامه اقدام و جهت تصویب به شورا ارائه نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۳- اقدام در جهت رفع موانع قانونی و اجرایی مشارکت فعال بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری، طراحی و اجرا و بهره‌برداری از طرح‌های حمل و نقلی و کاهش آلودگی هوا.

۴- توسعه و ساماندهی مجتمع‌های ایستگاهی با کاربری مختلط به منظور تامین منابع احداث خط‌های ریلی با رویکرد توسعه شهری مبتنی بر حمل و نقل همگانی (TOΔ) و منطبق با طرح تفصیلی شهر در شعاع ۲۵۰ متری ایستگاه‌های مترو

۵- بازیابی ساز و کارهای قانونی افزایش سهم حمل و نقل ریلی از طریق تخصیص عوارض تردد کنندگان در محدوده مرکزی شهر (طرح ترافیک) یا دریافت سهم از سایر منابع درآمدی شهرداری

۶- واگذاری خط‌های اتوبوسرانی (عادی و تندرو) به بخش خصوصی با تغییر مدل خصوصی‌سازی خط‌های اتوبوسرانی از مسافر مبنا به پیمایش مبنا

۷- واگذاری ساخت-تکمیل یا بهره‌برداری حداقل یکی از خط‌های جدید یا موجود متروی تهران به بخش خصوصی حداکثر تا پایان سال سوم برنامه

۸- واگذاری بهره‌برداری حداقل یکی از پایانه‌های برون شهری به بخش خصوصی حداکثر تا پایان سال سوم برنامه

۹- اصلاح فرآیندهای مدیریت تاکسیرانی با تقویت جایگاه مقررات‌گذاری و نظارت بر فعالیت بخش خصوصی

ماده پنجاه و یکم (۵۱):

شهرداری موظف است به منظور توسعه و ارتقاء بهره‌وری و یکپارچگی حمل و نقل همگانی اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تکمیل و توسعه سامانه‌های ریلی با تاکید بر ارتقاء بهره‌وری سامانه‌های ریلی موجود و در دست احداث از طریق گسترش ناوگان قطار شهری، کاهش سرفاصله زمانی به خصوص در ساعات اوج

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

سفر و رفع نواقص بهره‌برداری مطلوب از خط‌های موجود مانند تکمیل هواکش‌ها و ورودی‌ها، دسترسی‌ها و آسانسورها و دسترس‌پذیر کردن شهر برای معلولان و سالمندان
۲- تکمیل و اصلاح خط‌های اتوبوس تندرو در شهر براساس نتایج مطالعات بازنگری طرح جامع حمل و نقل و ترافیک

۳- بازطراحی شبکه تغذیه‌کننده در سطوح مختلف سیستم‌های حمل و نقل همگانی انبوه‌بر (ریلی، BRT و LRT) تا پایان سال دوم برنامه به منظور اعمال مدیریت هماهنگ و یکپارچه در سیستم حمل و نقل همگانی و نیمه‌همگانی (قطار شهری، اتوبوسرانی، اتوبوس‌های تندرو و تاکسیرانی)

ماده پنجاه و دوم (۵۲):

شهرداری موظف است به منظور مدیریت عرضه و تقاضای سفر و ساماندهی حمل و نقل بار و مسافر اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- نسبت به بهنگام‌سازی مطالعات جامع حمل و نقل و ارایه طرح جامع حمل و نقل کلان شهر تهران طی سال اول برنامه اقدام نماید و نتایج آن را به تصویب مراجع ذیصلاح برساند. همچنین برنامه‌ریزی به منظور پایش مستمر اجرا و نتایج طرح جامع مصوب را در دستور کار قرار دهد.

تبصره یکم (۱):

شهرداری موظف است با ملحوظ نظر قرار دادن طرح مذکور به عنوان سند فرادست اصلی، مفاد برنامه پنج ساله سوم شهرداری در حوزه حمل و نقل و ترافیک را طی سه ماه پس از ابلاغ طرح جامع حمل و نقل و ترافیک شهر بازنگری و جهت تصویب به شورا ارایه نماید.

تبصره دوم (۲):

بازنگری طرح‌های جامع و تفصیلی شهر و طرح‌های جامع حمل و نقل و ترافیک با رویکرد توسعه شهری مبتنی بر حمل و نقل همگانی (TOD) طی سال اول برنامه به منظور ارائه پیشنهاد به مراجع قانونی.

تبصره سوم (۳):

بازآرایی خیابان کامل (هر منطقه سالانه حداقل یک خیابان شریانی یا جمع‌کننده) تا پایان برنامه.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

تبصره چهارم (۴):

تهیه نقشه زون‌های حمل و نقلی شهر توسط سیستم مترو یا BRT (زون‌های TOD) به شعاع حداکثر ۶۰۰ متر در شش ماهه اول برنامه به طوریکه کل شهر را پوشش دهد.

۲- الزام صدور پروانه ساختمانی پروژه‌های بزرگ مقیاس به انجام مطالعات عارضه‌سنجی ترافیکی قبل از صدور پروانه ساختمانی

۳- اجرای سیاست‌های مدیریت تقاضای سفر براساس خروجی‌های مطالعات بازنگری طرح جامع حمل و نقل و ترافیک

۴- تهیه لایحه تمرکز اختیارات در شهرداری و مدیریت یکپارچه حمل و نقل در پایتخت و ارائه به شورا جهت تصویب طی دو سال اول برنامه

تبصره:

تا زمان تصویب و اجرایی شدن لایحه مذکور، نسبت به پیگیری اجرای طرح‌های متفاوت‌سازی ساعات آغاز و پایان کار ادارات، نهادها، سازمان‌ها، در راستای توزیع زمان اوج سفر در شهر از مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

۵- تدوین لوایح نظام قیمت‌گذاری استفاده از زیرساخت‌های شهری (شبکه معابر و پارکینگ) و وضع عوارض برای کاهش مخاطرات محیط‌زیستی، ایمنی و کاهش ظرفیت زیرساخت‌های حمل و نقل در جریان ترافیک شامل تردد خودروی دودزا، توقف غیرمجاز، سدمعبر، پارک دوبله، توقف در حریم تقاطع، توقف در پیاده‌رو به منظور مدیریت تقاضای سفر و ارائه به شورا جهت تصویب در سال اول برنامه

۶- به منظور مدیریت و ساماندهی فضای پارک و پارکینگ در شهر نسبت به انجام مطالعات نحوه شماره‌گذاری خودروهای پلاک تهران و تهیه لایحه مربوطه و ارائه آن به شورا جهت تصویب طی سال اول برنامه اقدام نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

تبصره یکم (۱):

نسبت به شناسایی، کدگذاری و شناسنامه‌دار نمودن کلیه پارکینگ‌ها و محل‌های پارک دائمی شهر اعم از خصوصی، عمومی و حاشیه معابر با به کارگیری آخرین تکنولوژی هوشمند طی سه سال اول برنامه اقدام نماید.

تبصره دوم (۲):

تدوین دستورالعمل ساخت و بهره‌برداری از پارکینگ‌های شهر به نحوی که مکان‌یابی و ساخت پارکینگ‌ها صرفاً با تصویب کمیته‌ای که به این منظور در معاونت حمل و نقل و ترافیک تشکیل می‌گردد امکان‌پذیر باشد.

۷- ایجاد تمهیدات قانونی لازم به منظور مدیریت زمانی و مکانی تردد خودروهای باری بر اساس نوع و وزن بار و میزان آلاینده‌گی آن در شهر در دو سال اول برنامه و انتقال تردد خودروهای توزیع کالا به ساعات غیر اوج ترافیک و هدایت حمل بار بین شهری به رینگ خارجی معابر شهر

۸- تدوین آیین‌نامه و راه‌اندازی سامانه‌های متمرکز جهت اعطای مجوز، ساماندهی، مدیریت یکپارچه، نظارت بر عملکرد و تمرکز مشاغل و اصناف مرتبط با امور حمل و نقل بار و مسافر شامل اتحادیه‌ها و صنوف شرکت‌های پخش و توزیع کالا، شرکت‌های اینترنتی و آژانس‌های حمل بار و مسافر با حفظ رقابت‌پذیری بخش خصوصی

۹- به منظور ارتقاء و بهبود سطح نظارت و اعمال مقررات راهنمایی و رانندگی، افزایش ایمنی سفر و ایمنی عابران پیاده، کاهش تصادفات و کاهش تأخیر در تردد شهروندان و در راستای اجرای قانون الحاق قانون ۳ تبصره به بند ۱۲ ماده ۴ قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و آیین‌نامه مربوطه به منظور تحقق کامل سیاست‌ها و برنامه‌های امور حمل و نقل و ترافیک شهری و ارائه اطلاعات بانک خودرویی نسبت به تامین بودجه و امکانات مورد نیاز پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ اعم از تجهیزات، تاسیسات و اماکن راهنمایی و رانندگی (به استثنای حقوق و مزایای پرسنل و تجهیزات مخابراتی و سلاح و مهمات) اقدام نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

تبصره یکم (۱):

راه‌اندازی « سامانه ثبت آمار و تحلیل اطلاعات تصادفات در شهر » تا پایان سال اول برنامه با همکاری پلیس راهنمایی و رانندگی شهر تهران، سازمان پزشکی قانونی کشور و سایر سازمان‌های مرتبط به منظور شناسایی و اصلاح نقاط حادثه‌خیز شبکه معابر شهر

تبصره دوم (۲):

ارائه بانک اطلاعات خودرویی توسط پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ و پردازش آمار و اطلاعات تصادفات به منظور برنامه‌ریزی و کاهش تصادفات درون شهری فوتی و جرحی با همکاری شهرداری

تبصره سوم (۳):

تخصیص ردیف‌های اعتباری این ماده در بودجه‌های سالیانه شهرداری منوط به ارائه برنامه‌های عملیاتی از سوی پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ برای کاهش تصادفات، تلفات جانی و مالی، کاهش آلودگی هوا و صدا، اعمال قانون در خصوص خودروهای فاقد معاینه فنی، روان سازی جریان ترافیک پس از تایید حوزه معاونت حمل و نقل و ترافیک می‌باشد

ماده پنجاه و سوم (۵۳):

شهرداری موظف است با همکاری پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ برنامه اجرایی ساماندهی موتورسیکلت‌های شهر را با هدف کاهش آلودگی و انتظام بخشی اجرا کند:

۱- هویت بخشی، شناسایی و شناسنامه‌دار کردن موتور سواران شامل الزام به نصب پلاک جلو و سایر موارد مرتبط

۲- اعمال سیاست‌های تشویقی جهت بهبود و استانداردسازی ناوگان با اقداماتی نظیر پرداخت یارانه سود تسهیلات و کمک بلاعوض جهت کمک به تبدیل موتورسیکلت‌های کاربراتوری به انژکتوری و جایگزینی موتورسیکلت‌های بنزینی با موتورهای برقی

۳- مدیریت تقاضای استفاده از موتورسیکلت از طریق اعمال سیاست‌هایی مانند شیوه‌های بهینه توزیع بار و وضع محدودیت زمانی و مکانی تردد برای موتورسیکلت‌ها و سایر راهکارهای ساماندهی تردد موتورسیکلت‌سواران

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده پنجاه و چهارم (۵۴):

شهرداری موظف است به منظور توسعه و ارتقاء سامانه‌ها و زیرساخت‌های هوشمند حمل و نقل (ITS) اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- توسعه زیرساخت‌ها و سامانه‌های هوشمند حمل و نقل و ترافیک
- ۲- مدیریت، کنترل، جمع‌آوری و بازایی داده‌های ترافیکی و توسعه زیرساخت سیستم‌های هوشمند در جهت ارتقاء، توسعه و بهبود کیفیت و عملکرد سامانه‌ها به لحاظ کمی و کیفی و مدیریت و یکپارچه‌سازی اطلاعات ترافیکی جهت ارتقاء بهره‌وری سامانه‌های حمل و نقل غیرریلی

تبصره:

به منظور یکپارچه‌سازی خدمات حمل و نقل و اجرای سیاست‌های تشویقی استفاده از حمل و نقل همگانی نسبت به صدور کارت شهروندی اشتراکی یا به کارگیری سایر روش‌های پرداخت الکترونیکی نوین اقدام نماید، به نحوی که شهروندان از این طریق بتوانند از همه خدمات حمل و نقل همگانی یا اشتراکی (اتوبوس، مترو، تاکسی، ایست‌سنج هوشمند، دوچرخه و سایر خدمات حمل و نقلی) استفاده نمایند. انجام این امور از طریق مناقصه عمومی صورت پذیرد.

ماده پنجاه و پنجم (۵۵):

شهرداری موظف است با همکاری سایر سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی به منظور کنترل و کاهش آلودگی هوای شهر ضمن رعایت قانون هوای پاک و بهسازی و نوسازی سامانه‌های حمل و نقل عمومی با تاکید بر توسعه مترو و افزایش سهم سفرهای درون شهری با حمل و نقل عمومی و همچنین در راستای ارتقاء سطح کیفی پروژه‌های شهر اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- تهیه شاخص‌ها و فهرست اطلاعات پایه مرتبط با آلودگی هوا شامل سیاهه و ضرایب انتشار منابع آلاینده متحرک و ثابت و ارائه ماتریسی چندبعدی بر حسب شاخص‌های آلودگی، مناطق شهری تهران و بر مبنای هر یک از مدهای حمل و نقل و منابع ثابت آلودگی.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲- پیگیری وضع قوانین و مقررات از طریق نهادهای ذیربط جهت دریافت عوارض شهری بر سوخت و تردد خودروها و سایر محدودیت‌های مکانی و زمانی و اعمال ضوابط و همچنین تهیه لایحه تعیین و وصول عوارض برای خودروهای مجاز به تردد در سطح شهر متناسب با پیمایش و آلاینده‌گی (براساس نتایج معاینه فنی) جهت ارائه به شورا در سال اول برنامه.

۳- تجهیز ناوگان تاکسیرانی به کاتالیست و نظارت بر عملکرد و تعویض به موقع آنها در طول سالهای برنامه.
۴- همکاری در ارائه کمک‌های فنی و اعتباری و تسهیلاتی در جهت نوسازی ناوگان حمل و نقل همگانی و نیمه‌همگانی (ون و تاکسی)، تبدیل ناوگان دیزل به CNG یا LNG + هیبریدی با مشارکت سایر دستگاه‌های اجرایی مسئول.

۵- تشویق شهروندان به استفاده از خودروها و موتورسیکلت‌های هیبریدی و برقی از طریق سیاست‌های تشویقی.

۶- افزایش سهم پیاده و دوچرخه از سفرهای درون شهری و اجرای طرح دوچرخه اشتراکی، احداث پیاده‌راه و مسیرهای ویژه دوچرخه‌سواری در معابر مستعد شهری.

تبصره یکم (۱):

۵۰ درصد منابع حاصل از عوارض تردد خودروها در مناطق مرکزی شهر پس از کسر عوارض حمل و نقل ریلی تا زمان تأسیس صندوق محیط زیست و حمل و نقل عمومی به اهداف موضوع این ماده اختصاص می‌یابد.

تبصره دوم (۲):

شهرداری موظف است هنگام صدور پایان کار نسبت به کنترل پیوستگی و شیب یکنواخت معابر ساختمان‌های در دست احداث اقدام نماید به نحوی که پیاده‌رو مطابق استانداردهای فنی فاقد هرگونه شکستگی عمودی باشد.

۷- نوسازی و افزایش استانداردهای فنی و آلاینده‌گی وسایل نقلیه تا سطوح استانداردهای محیط زیست از طریق:

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

الف- بازنگری سالانه برنامه معاینه فنی و حدود مجاز آلاینده‌گی و استفاده از روش‌های جدید با توجه به ارتقاء سیستم خودروها و اندازه‌گیری و دسترسی به ECU (واحد کنترل موتور) و OBD (سیستم عیب‌یابی موتور) برای خودروهای بنزینی و بازرسی فیلتر دوده و SCR (کاتالیست احیای NOX) و DOC برای خودروهای دیزلی.

ب- کنترل آلاینده‌های ناشی از احتراق و آلودگی صوتی وسائط نقلیه در حال تردد در شهر در طی دو سال اول برنامه و تعریف شاخص‌های کنترلی جدید در آزمون‌های محیط زیستی جاری در مراکز مکانیزه معاینه فنی خودروهای سبک شهر و اخذ تاییدیه از مراجع ذیصلاح و اجرای آن.

تبصره:

شهرداری مجاز است به منظور تشویق رانندگان خودروهای تاکسی برای اخذ معاینه فنی برتر نسبت به اجرای سیاست‌های تشویقی و همچنین الزام معاینه فنی برتر برای خودروهای متعلق به شهرداری اقدام نماید.

۸- بررسی وضع محدوده ZEZ (مناطق فاقد هرگونه آلاینده ناشی از حمل و نقل) و پیگیری اخذ عوارض آلاینده‌گی.

۹- شرکت معاینه فنی خودروهای تهران با استفاده از مشارکت بخش خصوصی نسبت به توسعه کمی و کیفی مراکز معاینه فنی در جهت افزایش ظرفیت و ارائه خدمات معاینه فنی به خودروهای سبک دارای پلاک تهران به نحوی اقدام کند که ظرفیت جذب خودروهای دارای پلاک تهران به ۸۰ درصد در سال پایان برنامه افزایش یابد و در این راستا نسبت به اصلاح ساختار تشکیلاتی و اساسنامه آن شرکت و ارائه آن به شورا طی سال اول برنامه اقدام کند.

۱۰- تهیه دستورالعمل مطالعات محیط زیستی کلیه پروژه‌های شهری و الزامی کردن انجام ارزیابی پیش، حین و پس از هر پروژه شهری، انتشار عمومی مطالعات ارزیابی پروژه‌های شهری و اعمال اثر نتایج ارزیابی در هر مرحله (پیش، حین و پس) از هر پروژه شهری

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۱۱- در راستای کاهش و کنترل انتشار آلاینده‌های محیطی هوا ناشی از ایستگاه‌های اتوبوسرانی درون شهری و پایانه‌های اتوبوسرانی برون شهری مستقر در محدوده شهر تهران، لایحه ضوابط کنترل آلاینده‌های پایانه‌های اتوبوسرانی و ترمینال‌ها را طی ۶ ماهه اول برنامه جهت تصویب به شورا ارائه نماید.

۱۲- همکاری با اداره کل حفاظت محیط زیست استان تهران جهت نظارت و پایش واحدهای صنایع شهر و جلوگیری از آلودگی‌های غیرمجاز و پیگیری اخذ ۱٪ عوارض آلاینده‌های موضوع تبصره ۱ ذیل ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده.

۱۳- مهار کلیه کانون‌های گرد و غبار در حوزه مناطق شهرداری مانند کارخانجات تولید شن و ماسه و تدوین دستورالعمل‌های فنی در خصوص عملیات خاک‌برداری و خاکریزی با هدف کاهش انتشار گرد و غبار و الزام اجرای آن توسط پیمانکاران و کارگاه‌های ساختمانی سطح شهر.

۱۴- معاینه فنی کلیه موتورخانه ساختمان‌های شهرداری و بهینه‌سازی مصرف انرژی در آنها و پیگیری رعایت استانداردهای مدیریت مصرف انرژی و مباحث ۱۴ و ۱۹ مقررات ملی ساختمان در سایر ساختمان‌ها.

۱۵- جایگزینی و تأمین حداکثری انرژی مورد نیاز اماکن عمومی شهرداری از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر بر اساس مصوبات شورا.

۱۶- همکاری و استفاده از ظرفیت سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت به منظور حمایت از نوسازی ناوگان تاکسیرانی و اتوبوس‌های شهری.

۱۷- شهرداری موظف است در خصوص توسعه و تسهیل دوچرخه‌سواری در شهر با هدف جایگزینی آن با خودروی شخصی به شکلی اقدام نماید که علاوه بر اتصال به سیستم حمل و نقل عمومی در مقیاس خرد نیز به ازای هر محله به منظور دسترسی به سایر خدمات محلی برنامه اجرایی را تهیه و در شش ماه اول برنامه جهت تصویب به شورا ارائه دهد.

۱۸- در خصوص کاهش آلاینده‌های صوتی شهر اقدامات زیر را انجام دهد:

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- الف) طراحی و توسعه دیوارهای صوتی با توجه به طراحی‌های جدید و دانش به روز در سایر کشورها
- ب) استفاده از کمربند سبز در حاشیه بزرگراه‌ها با وسعت، تراکم و ارتفاع مناسب و استفاده از گونه‌های بومی و سازگار
- پ) الزام به استفاده از آسفالت متخلخل
- ت) شناسایی عوامل آلاینده صوت ناشی از عملیات ساختمانی و طرح‌های عمرانی - عملیاتی مطابق مصوبه شورا.
- ث) شهرداری تهران موظف است در فرآیند اجرای طرح‌های شهری و نیز فرآیند صدور پروانه برای ساختمان‌هایی که در مجاورت معابر و میادین دارای آلاینده‌گی صوتی غیر مجاز می‌باشند به ضوابط و مقررات ملی ساختمان در این خصوص و مطالعات مربوط به لایه‌ی تراز صوتی توجه نماید.
- ج) محدودیت جهت تعداد مجوزهای صادر شده برای تردد خودروهای سنگین داخل شهر
- چ) افزایش تعداد ایستگاه‌های سنجش آلودگی صوتی
- ح) ایجاد پارکینگ‌های مکانیزه در مجاورت مراکز درمانی و بیمارستانی جهت بهبود ترافیک و کاهش آلاینده صدا ناشی از سد معبر
- ۱۹- تهیه برنامه عملیاتی ایمنی در حمل و نقل شهر تهران تا پایان سال اول برنامه

ماده پنجاه و ششم (۵۶):

- شهرداری موظف است ضمن ممیزی به منظور توسعه انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر، با اولویت سیستم‌های تولید برق و حرارت خورشیدی نسبت به استفاده از روش‌های مستقیم تامین انرژی در ساختمان‌های شهرداری و فضاهای عمومی اقدام نماید.
۱. برنامه‌ریزی برای امکان‌سنجی و تعیین ظرفیت مکان‌های قابل نصب تجهیزات مربوطه در شش ماهه اول برنامه

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. اولویت‌بندی با تاکید بر تعمیر و نگهداری سیستم‌های خورشیدی و تجدید پذیر موجود و استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاری انجام شده تا پایان سال اول برنامه
  ۳. نصب و راه‌اندازی سیستم‌های جدید تولید برق و حرارت خورشیدی و بررسی نصب پمپ‌های حرارتی با منشأ زمینی با جلب همکاری دولت (وزارت نیرو) و مشارکت بخش‌های خصوصی و عمومی
  ۴. کاهش سالیانه برق مصرفی ساختمان‌های شهرداری و تأمین برق مورد نیاز از محل انرژی‌های تجدید پذیر
  ۵. رعایت شاخص‌های مدیریت سبز در کنترل انرژی مصرفی، فرهنگ‌سازی و آموزش کارکنان شهرداری در این خصوص
  ۶. بکارگیری و جایگزینی تجهیزات و فناوری‌های کاهنده مصرف در زمان جایگزینی تجهیزات فرسوده
- ماده پنجاه و هفتم (۵۷):**

شهرداری موظف است به منظور مدیریت منابع آب خام فضای سبز و خدمات مورد استفاده و کاهش مصرف آب نسبت به « تدوین برنامه عملیاتی بهره‌برداری از آب خام تهران » برای مصارف فضای سبز و خدمات شهری با همکاری و هماهنگی شرکت آب منطقه‌ای و آبفای استان تهران ظرف مدت شش ماه از زمان ابلاغ این برنامه اقدام و جهت تصویب به شورا ارائه نموده و اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. نسبت به بروز رسانی نقشه‌های قنات و شناسایی کامل مسیر و چاه‌های قنات در طول دو سال اول برنامه اقدام و همچنین نسبت به نگاهداشت آب قنات و افزایش بهره‌برداری مناسب از آنها برنامه‌ریزی نماید.
۲. نسبت به بهسازی شبکه نهرها و آبراهه‌های شهر و بازچرخانی آب آنها به نحوی اقدام نمایند که آب‌های سطحی (آب باران) در فضاها عمومی و ساختمان‌های نوساز به چرخه بازگردانده شود.
۳. در دو سال اول برنامه وضعیت بهره‌برداری از چاه‌های آب فاقد مجوز خود را تعیین تکلیف نموده و میزان برداشت از چاه‌ها را کنترل نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۴. به منظور کاهش مصرف آب با استفاده از فناوری‌های نوین آبیاری همراه با تغییر الگوی کشت گونه‌های فضای سبز و کنترل مصرف آب در خدمات شهری برنامه‌ریزی نماید به گونه‌ای که طی سال‌های برنامه مصرف خود را به تدریج به میزان ۴۰ میلیون مترمکعب کاهش دهد.
۵. به منظور استفاده از تاسیسات مشترک شهری از جمله مسیل‌ها و تونل‌های آب سطحی در حوادث غیرمترقبه با دستگاه‌های اجرایی ذیربط همکاری نماید.

تبصره:

شهرداری مکلف است به منظور بهینه‌سازی مصرف آب خام مصرفی خود اقدام به نصب ابزارهای اندازه‌گیری در کلیه منابع مورد استفاده آبی شامل چاه‌ها، آبهای سطحی، قنوات و پساب‌ها نماید.

ماده پنجاه و هشتم (۵۸):

شهرداری موظف است ضمن تهیه برنامه جامع مدیریت پسماند در سال اول برنامه و اجرای آن در طول برنامه موارد زیر را مدنظر قرار دهد:

۱. شیوه واگذاری خدمات مدیریت پسماند به بخش خصوصی را به گونه‌ای ارتقاء بخشد که استانداردهای لازم برای سنجش و پایش فعالیت‌ها و ارتقاء آرایه انواع خدمات نظیر جمع‌آوری و حمل و نقل، تفکیک از مبدأ، پردازش رفت و روب شهری، کنترل بهای خدمات و نظایر آن فراهم گردد.
۲. در سال اول برنامه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های موجود از جمله تعیین و اخذ بهای خدمات را بر اساس نتایج مطالعات طرح جامع بازنگری و فرایندها تقویت نماید.
۳. در دو سال اول برنامه نسبت به استقرار سیستم یکپارچه اطلاعات برخط مدیریت پسماند از مرحله تولید تا دفع یا امحای نهایی اقدام نماید و نسبت به شفاف‌سازی پیشرفت برنامه‌ها، کنترل پروژه‌ها، آمار و داده‌های تولید تا پردازش و دفع، مدیریت منابع انسانی و گردش مالی و نظایر آن اقدام نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۴. تفکیک از مبدا و بازیافت پسماندها را هر ساله به میزان ۵ درصد نسبت به شاخص پایه بهبود دهد.
۵. دفن پسماندهای عادی را به میزان ۱۰ درصد در هر سال کاهش دهد.
۶. استحصال انرژی پایدار از پسماند را حداقل به میزان ۱۰ مگاوات به تدریج تا انتهای برنامه سوم به اجرا درآورد.
۷. کاهش دفن پسماندهای ساختمانی را به میزان ۵ درصد نسبت به شاخص پایه در هر سال بهبود بخشیده و بر چگونگی حمل، دفن، بازیافت آنها و بر کنترل تخریب ساختمان‌ها با هدف کاهش ضایعات با وضع مقررات نظارت نماید.
۸. نسبت به کنترل و ساماندهی فعالیت‌های رسمی و غیررسمی فعالان تفکیک پسماندها اقدام و از فعالیت کانون‌های غیرمجاز بازیافت پسماند جلوگیری نماید.
۹. در طول برنامه در راستای اجرای ماده هشت قانون مدیریت پسماند، مدیریت منابع درآمدی و مالی سازمان مدیریت پسماند را ارتقاء بخشیده و برای استقلال مالی و خودگردانی آن هدف‌گذاری نماید.
۱۰. از سال دوم برنامه به صورت ادواری نسبت به آنالیز فیزیکی پسماند در سطح مناطق شهر اقدام و نتایج در سامانه مدیریت محیط زیستی لحاظ شود.

ماده پنجاه و نهم (۵۹):

شهرداری موظف است به منظور دفن اموات در آرامستان‌های شهر و ارایه خدمات مناسب به شهروندان و همچنین افزایش ظرفیت دفن برای مواقع اضطراری و غیر قابل پیش‌بینی، اقدامات زیر را انجام دهد.

۱. بر اساس مطالعات انجام شده و مکان‌های تعیین شده برای توسعه آرامستان‌ها و تملک آنها نسبت به تهیه یک برنامه عملیاتی در سال اول اقدام و در طول برنامه به اجرا درآورد.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. به منظور آمادگی در مقابل انواع سوانح و بحران‌های طبیعی به ویژه زلزله در راستای تکمیل ظرفیت‌های تعیین شده در برنامه ۵ ساله دوم شهرداری تا پایان برنامه سوم، قبور جدید جهت دفن اموات را تا ۱۵ هزار قبر افزایش دهد.
۳. نسبت به ساماندهی آرامستان‌های موجود در درون شهر با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی و نهادهای مرتبط و امکان‌سنجی دفن اقدامات لازم را بعمل آورد.
۴. به منظور افزایش سرعت و کیفیت خدمات، نسبت به توسعه زیرساخت‌های خدمات الکترونیکی و هوشمندسازی و همچنین تامین تجهیزات مورد نیاز اقدام نماید.
۵. بررسی وضعیت آرامستان‌ها و ارائه لایحه « ساماندهی و بهبود وضعیت کالبدی آرامستان‌های واجد ارزش میراثی و فرهنگی » در سال اول برنامه

ماده شصتم (۶۰):

شهرداری موظف است، به منظور حفظ ذخایر زیستی و تقویت شبکه اکولوژیکی کلانشهر تهران ضمن حفاظت و جلوگیری از تخریب فضاهای سبز و رود دره‌ها و عرصه‌های طبیعی شهر و اراضی ارتفاعات جنوبی البرز نسبت به ایجاد و توسعه فضاها و محورهای سبز در شهر اقدام کند و با اجرای مصوبه ثبت میراث طبیعی شهر نسبت به شناسایی دقیق این ذخایر و اتخاذ تدابیر لازم برای حفاظت و ارتقاء کمی و کیفی آنها در قالب برنامه‌های احیاء و ساماندهی رودخانه‌های شهر، بهسازی، حفاظت یا قلع مستحذات یا کاربری‌های متجاوز به حریم‌های طبیعی به‌ویژه رود دره‌ها، دامنه جنوبی البرز، حریم شهر و لکه‌های سبز اقدام و در سال اول برنامه طرح ویژه ساماندهی شن‌چاله‌های واقع در حریم رود دره‌ها و جلوگیری از ادامه فعالیت کارگاه‌های شن و ماسه و کارخانجات معادن مواد اولیه سیمان واقع در محدوده‌های حساس و پرخطر را تدوین و به اجرا درآورد.

همچنین در راستای تحقق سند چشم‌انداز طرح جامع تهران با رویکرد حفاظت، ساماندهی و ارتقاء کیفیت محیطی نسبت به تدوین برنامه عملیاتی احیای ساختار و میراث طبیعی شهر و پیرامون آن در

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

شش ماه اول برنامه اقدام نماید و در مطالعات طرح به احیای کوهپایه‌ها، رود دره‌ها، شبکه قنوات، فضای سبز و باغ‌ها، اماکن واجد ارزش تاریخی و طبیعی، روستاهای حریم، منابع آب‌های سطحی و منابع چهارگانه محیط زیست توجه شود.

ماده شصت و یکم (۶۱):

شهرداری موظف است برنامه طرح جامع فضای سبز شهر با محورهای زیر را تا پایان سال دوم برنامه تدوین نماید:

- ۱) شناخت و تحلیل گونه‌های گیاهی وضع موجود تهران
- ۲) تحلیل و انتخاب الگوی بهینه شبکه آبی زیرسطحی و روسطحی
- ۳) شناسایی و انتخاب الگوی بهینه گونه‌های گیاهی مبتنی بر اقلیم تهران
- ۴) تعیین استراتژی‌های فضای سبز درون شهری و پیراشهری
- ۵) تعیین و سهم‌بندی روش‌های نوین آبیاری
- ۶) بهبود کیفیت فضاهای سبز، توسعه متوازن فضای سبز شهری، منطقه‌ای، ناحیه‌ای و محله‌ای
- ۷) بومی‌سازی فن‌آوری توسعه فضای سبز املاک برای شهر با تأکید بر تأمین منابع آبی از محل پساب ساختمان
- ۸) شناسایی عرصه‌های جدید و توسعه کمی و کیفی فضاهای سبز شهری در شهر
- ۹) هویت‌بخشی و بهبود کارکرد بوستان‌های شهر
- ۱۰) راهکارهای اجرایی جهت جلب مشارکت شهروندان در توسعه و نگهداری فضاهای سبز شهر و تشویق و تسهیل ایجاد باغچه‌های اشتراک محلی توسط گروه‌های مردم‌نهاد و محلی
- ۱۱) تثبیت بوستان‌ها و فضاهای سبز و پهنه‌های G و ارائه راهکار به شورای عالی معماری و شهرسازی و کمیسیون ماده ۵، جهت جلوگیری از ارائه هرگونه پیشنهاد که موجب کاهش فضاهای سبز می‌گردد.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

تبصره یکم (۱):

شهرداری موظف است تا تدوین طرح جامع فضای سبز شهر، نسبت به بازپیرایی، توسعه کیفی و متوازن فضای سبز، ارتقاء بهره‌وری آب و عدم انتخاب گونه‌های نامتناسب با اقلیم اقدام نماید.

تبصره دوم (۲):

شهرداری موظف است تا تدوین طرح جامع فضای سبز شهر، بازپیرایی، تجهیز و نگهداری کمربند سبز شهر را مبتنی بر سیاست‌های طرح جامع شهر ادامه دهد.

تبصره سوم (۳):

گزارش‌ها و روند اجرایی طرح جامع فضای سبز شهر می‌بایست به صورت دوره‌ای به شورا ارسال گردد.

ماده شصت و دوم (۶۲):

شهرداری موظف است در برنامه سوم نسبت به کاهش موثر مصرف ظروف یکبار مصرف در شهرداری و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱) منع استفاده از ظروف یکبار مصرف در شهرداری و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه در طی برنامه
- ۲) شناسایی وضع موجود مصرف کیسه‌های پلاستیکی و کاهش ۲۰ درصدی مصرف در فروشگاه‌های شهروند و میادین میوه و تره‌بار و ایجاد ساز و کار جایگزینی با کیسه‌های سازگار با محیط زیست

ماده شصت و سوم (۶۳):

شهرداری موظف است به منظور ساماندهی کانون‌ها، پهنه‌های کار و فعالیت با تأکید بر محیط‌زیست و رفع آلودگی و مزاحمت با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط، اتحادیه‌های صنفی و تشکل‌های شغلی اقدامات زیر را انجام دهد.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

(۱) اجرای برنامه جامع ساماندهی صنایع، صنوف، مشاغل مزاحم و آلاینده شهر و توجه به کسب و کارهای نوین دانش‌بنیان.

(۲) تقویت و اصلاح ساختار و فرآیندهای ساماندهی و مشاغل شهر متناسب با مأموریت‌ها

(۳) ساماندهی کانون‌ها و محورهای کار و فعالیت و اعمال تمهیدات محیط‌زیستی

(۴) بازنگری و تدوین شاخص‌ها و ضوابط فعالیت صنوف و پهنه‌های کار فعالیت رسته‌های شغلی در

راستای ارتقاء ایمنی، بهداشت و محیط زیست و رفع مزاحمت‌های شغلی و آلودگی^۱

(۵) ایجاد سامانه اطلاعاتی صنایع و مشاغل مزاحم ناشی از آراء صادره از بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون

شهرداری تا پایان سال اول برنامه

ماده شصت و چهارم (۶۴):

شهرداری موظف است نسبت به حفظ و ارتقاء بهداشت عمومی شهر و بهداشت روانی شهروندان در چارچوب قوانین و مقررات موضوعه، با همکاری دستگاه‌های اجرایی مسئول نسبت به کنترل جمعیت حیوانات اقدام نماید:

(۱) تهیه و تدوین برنامه کنترل جمعیت حیوانات سرگردان بدون صاحب با لحاظ نمودن حقوق

حیوانات در سال اول برنامه

(۲) افزایش سهم مشارکت شهروندان و سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن‌ها) در پیشگیری از ازدیاد

جمعیت حیوانات شهری

(۳) بهسازی راسته‌ها و کانون‌های وفور جمعیت موش در سطح شهر

^۱ - در اجرای تبصره بند ۲۰ ماده ۵۵ قانون شهرداری

فصل سوم: پایداری اجتماعی و فرهنگی

ماده شصت و پنجم (۶۵):

شهرداری موظف است در چارچوب محله‌گرایی، تقویت هویت‌های محله‌ای و بهره‌مندی از مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد و اجتماع‌محور، لایحه «نظام‌نامه مشارکت محله‌ای شهروندان در مدیریت شهری» با تاکید بر نقش شهروندان در شناسایی و حل مسائل شهری را تا پایان شش ماهه اول برنامه به شورا ارائه نماید.

ماده شصت و ششم (۶۶):

شهرداری موظف است به منظور ارتقاء زیست‌پذیری و توسعه فضاهای عمومی مولد و پایدار نسبت به شناسایی و تجهیز فضاهای شهری دارای ظرفیت‌های زیست‌شبانه اقدام کند و تا پایان سال اول برنامه «سند اجتماعی و فرهنگی احیاء زیست‌شبانه در کلانشهر تهران» را جهت تصویب به شورا ارائه نماید.

ماده شصت و هفتم (۶۷):

شهرداری موظف است نسبت به پایش دائمی وضعیت اجتماعی شهر و سنجش رضایت‌مندی شهروندان از عملکرد مدیریت شهری، سنجش عدالت در شهر و پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌های شهروندان تهرانی و نیز ارزیابی تأثیرات اجتماعی، فرهنگی، محیط‌زیستی و اقتصادی، سیاست‌ها و طرح‌های شهری اقدام نموده و گزارش سالانه آن را به شورا ارائه نماید. همچنین چارچوب پیامدسنجی نظام‌مند از فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی شهرداری تا پایان سال اول برنامه را تهیه و جهت تصویب به شورا ارائه نماید.

ماده شصت و هشتم (۶۸):

شهرداری موظف است به منظور بهبود شاخص‌های سلامت شهری بر اساس برنامه عملیاتی و شاخص‌هایی که تا پایان سال اول برنامه تدوین و در قالب لایحه به شورا ارائه می‌نماید، نسبت به توسعه محیط‌های حامی سلامت با تاکید بر عوامل تعیین‌کننده سلامت شهری و ارتقاء مسئولیت‌پذیری

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

اجتماعی، از طریق همکاری در استقرار نظام خدمات جامع سلامت شهری با مشارکت دستگاه‌های دولتی مربوطه، بخش خصوصی، شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه سلامت، سازمان‌های مردم‌نهاد و انجمن‌های علمی اقدام نماید.

۱. ایجاد ساز و کار اجرایی جهت نیازسنجی و نظر سنجی از شهروندان با تأکید بر سالمندان و گروه‌های خاص (معلولان، کودکان و مادر) برای پروژه‌های منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای جدید شهری در حوزه محیط‌زیست و سلامت

۲. طراحی و ایجاد ساز و کار رصد شاخص‌های موثر بر سلامت شهر و پایش مستمر شاخص‌های سلامت روان

۳. پی‌گیری احصاء اطلاعات دموگرافیک مرتبط با وضعیت سلامت شهروندان شامل آمار حیاتی، ازدواج و طلاق، سن ازدواج، امید به زندگی، وضعیت اشتغال و درآمد و اسکان و بارگذاری در سامانه‌ای با قابلیت دسترسی عموم شهروندان و تعیین شاخص‌های سلامت شهری تا سال ۱۴۰۲

ماده شصت و نهم (۶۹):

شهرداری موظف است در مواجهه با مسائل اجتماعی در فضاهای شهری ضمن تغییر رویکرد از «طرد اجتماعی» به «پذیرش اجتماعی» با فراهم ساختن زیرساخت‌ها و خدمات‌رسانی به شهروندان آسیب‌دیده و در معرض آسیب، اقدامات زیر را به انجام رساند:

۱. همکاری در جهت ایجاد، توسعه و تجهیز مراکز ارائه خدمات اجتماعی از قبیل مددسراهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای و گرمخانه به منظور اسکان افراد بی‌سرنه‌ای و آسیب‌دیده (به تفکیک گروه‌های سنی و جنسیتی) در چارچوب قوانین و مقررات پس از امکان‌سنجی محیطی

تبصره:

اولویت اداره این مراکز با سازمان‌های مردم‌نهاد ذیصلاح می‌باشد.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. شناسایی و بهسازی فضاهای بی‌دفاع شهری، نقاط کور و ناامن با همکاری سایر نهادها و سازمان‌های ذیربط به منظور ارتقاء امنیت اجتماعی در فضاهای شهری و ایجاد احساس امنیت در شهروندان به‌ویژه زنان، کودکان، توان‌یابان و سالمندان.

تبصره:

شهرداری موظف است به منظور پیشگیری از جرم‌خیزی در فضاهای شهری آیین‌نامه ضوابط و معیارهای طراحی شهری و محیطی مناسب را ظرف شش ماهه اول برنامه تدوین و زمینه‌های الزام‌آوری این آیین‌نامه را فراهم سازد.

ماده هفتادم (۷۰):

شهرداری موظف است به منظور بهره‌مندی از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد فعال شهری در حوزه‌های تصمیم‌سازی، برنامه‌ریزی، اجرا و دیده‌بانی نسبت به ایجاد ساز و کار شفاف جهت تعامل دوسویه مدیریت شهری و نهادهای مردمی اقدام نماید.

ماده هفتاد و یکم (۷۱):

شهرداری موظف است تا پایان سال اول برنامه با بازنگری سند راهبردی آموزش شهروندی از حیث هدف، محتوا و ابزار لایحه «سند جامع آموزش شهروندی» در حوزه‌های ایمنی و مدیریت بحران، محیط‌زیست، کاهش مصرف آب و انرژی، کاهش تولید پسماند و تفکیک و بازیافت آن، استفاده از حمل و نقل عمومی و اصلاح رفتار ترافیکی، پرداخت عوارض شهری، بازسازی اعتماد عمومی و سرمایه اجتماعی، افزایش سواد سلامت، بهبود سلامت روان، آشنایی با ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری، طرح‌های جامع و تفصیلی و آثار و تبعات تخلفات ساختمانی را با تأکید بر آموزش کودکان و نوجوانان تهیه و به شورا ارائه نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده هفتاد و دوم (۷۲):

شهرداری موظف است با همکاری دستگاه‌های ذیربط به منظور توسعه گردشگری شهری اعم از دینی، انقلابی، طبیعی، سلامت، ورزشی، صنعتی و تاریخی که معطوف به مولدسازی میراث و هویت تاریخی و طبیعی شهر باشد، نسبت به شناسایی، احیاء و تجهیز فضاهای دارای ظرفیت گردشگری شهری با مشارکت بخش خصوصی و سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در این حوزه اقدامات زیر را به انجام رساند:

۱. ارائه لایحه «تشکیل سازمان گردشگری» از طریق حذف و ادغام سازمان‌ها و شرکت‌های موازی و زاید با رعایت عدم گسترش تشکیلات و نیروی انسانی جدید به منظور اعمال مدیریت یکپارچه بهره‌برداری از اماکن میراثی و گردشگری تحت پوشش خود در سطح مناطق، معاونت‌ها و تمامی سازمان‌های مرتبط و ارائه آن به شورا در سال اول برنامه
۲. بروزرسانی سامانه‌های آمار و اطلاعات در زمینه گردشگری و بافت‌های ارزشمند و مکان رویدادها با همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.
۳. بهره‌برداری بهینه از قابلیت‌ها و ظرفیت‌های خاص مناطق ۲۲ گانه به منظور توسعه قطب‌های گردشگری در پنج پهنه از شهر

ماده هفتاد و سوم (۷۳):

- شهرداری موظف است به منظور اعتلای بنیان خانواده و حمایت از خانواده پایدار در چارچوب قوانین و مقررات با مشارکت نهادهای دولتی و مدنی اقدامات زیر را به انجام رساند.
۱. توسعه فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی، هنری و ورزشی از طریق طراحی، ایجاد و گسترش فضاهای تعامل اجتماعی در عرصه عمومی شهر با رویکرد افزایش تعاملات خانوادگی با اولویت قرار دادن محله‌های کمتر برخوردار
  ۲. تهیه لایحه جامع «توانمندسازی زنان سرپرست خانوار» تا پایان سال اول برنامه

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده هفتاد و چهارم (۷۴):

شهرداری مکلف است در راستای افزایش میزان حضور و ارتقاء جایگاه زنان در مدیریت شهری و افزایش سطح و کیفیت حضور اجتماعی و مشارکت فعال زنان در شهر از طریق تبعیض مثبت، توانمندسازی و فراهم ساختن زمینه‌های ارتقاء نقش زنان در مدیریت شهری با اختصاص ۳۰ درصد از پست‌های مدیریتی به زنان شاغل در شهرداری تا پایان برنامه اقدام نماید.

ماده هفتاد و پنجم (۷۵):

شهرداری موظف است در راستای دستیابی به استانداردهای شهر دوستدار کودک اقدامات زیر را به انجام رساند:

۱. نیازسنجی، تجهیز و توسعه مبلمان شهری و شهربازی با رعایت اصول ایمنی و استانداردسازی بوستان‌ها
۲. ایجاد و تجهیز پاتوق‌های بازی در محله‌ها با اولویت مناطق کمتر برخوردار
۳. برگزاری رویدادهای مشارکتی کودکان در سطح شهر معطوف به مسائل شهری با مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه کودک
۴. اجرای مصوبه شهر دوستدار کودک با تأکید بر اجرای برنامه‌های فراغتی، ورزشی و آموزش شهروندی با هدف شکوفایی خلاقیت کودکان و نوجوانان

ماده هفتاد و ششم (۷۶):

شهرداری موظف است به منظور ارتقاء عدالت اجتماعی، تامین حق دسترسی و برخورداری از خدمات اجتماعی و امکانات شهری با تأکید بر حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. اعمال تبعیض مثبت در تأمین سرانه‌های اجتماعی، فرهنگی و ورزشی محله‌های شهری با اولویت قرار دادن محله‌های کم‌برخوردار با مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد و اجتماع‌محور

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. بسترسازی و برنامه‌ریزی به منظور توسعه کمی و کیفی و نیز بهره‌مندی عادلانه از اماکن، فضاها و برنامه‌های ورزشی، تفریحی، رقابتی با لحاظ نمودن مولفه‌های سنی، جنسیتی، محله‌ای و افراد کم‌توان (سالمندان و توان‌یابان)

ماده هفتاد و هفتم (۷۷):

شهرداری موظف است به منظور ارتقاء سرمایه فرهنگی - مذهبی شهروندان در راستای بهبود سبک زندگی اسلامی - ایرانی با تاکید بر آموزه‌های فرهنگ قرآنی و افزایش نشاط اجتماعی اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. ارزیابی برنامه‌ها و آموزش‌های فرهنگی - مذهبی در راستای بهبود سبک زندگی اسلامی - ایرانی و حمایت از توسعه و ترویج فعالیت‌های قرآنی، فرهنگ ایشار و شهادت با بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد و اجتماع‌محور
۲. تنظیم و ارائه لایحه «برنامه عملیاتی ارتقاء نشاط اجتماعی» با تاکید بر استفاده از فضاهای عمومی شهر تا پایان سال اول برنامه با مدنظر قراردادادن برگزاری رویدادها با توجه به تقویت هنرهای عمومی و ورزش شهروندی با محوریت سازمان‌های مردم‌نهاد و سازمان‌های اجتماع‌محور در فضاهای عمومی شهری و استفاده از ظرفیت فضاهای عمومی شهر جهت ایجاد بستر گفت و گو بین شهروندی، سازمان‌های مردم‌نهاد و مسئولین و ایجاد بستر کار داوطلبانه حمایتی و تقویت ارتباطات حمایتی میان شهروندی

ماده هفتاد و هشتم (۷۸):

- شهرداری موظف است در راستای حفظ و تقویت تنوع و تکثر فرهنگی، تولید و بازتولید منابع فرهنگی شهر تا سال ۱۴۰۰ (ظرف دو سال اول برنامه) اقدامات زیر را به عمل آورد:
۱. مطالعات و اقدامات لازم به منظور حفظ و برجسته‌سازی منابع و ارزش‌های متنوع فرهنگی اجتماعی خرد و کلان شهر

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. نقش آفرینی در راستای رونق‌بخشی جشنواره‌ها و مناسبت‌های ملی، آیینی و جهانی با مشارکت بخش خصوصی، سازمان‌های مردم‌نهاد و تشکل‌های اجتماع‌محور
۳. کمک به توسعه سرانه فضاهای فرهنگی و هنری شهر با هدف حمایت و کمک به شکل‌گیری خوشه‌ها و راسته‌های فرهنگی و نیز ایجاد و گسترش این فضاها با اولویت قرار دادن:
- الف) محور تفریحی مذهبی ری (راگای باستان)
- ب) پهنه هنرهای تجسمی بوستان لاله و بلوار کشاورز
- پ) پهنه تاریخی تجاری بازار تهران
- ت) گذر کتاب (حد فاصل میدان انقلاب تا چهارراه ولی عصر^(عج))
- ث) گذر نمایش (حد فاصل میدان امام خمینی^(ره) تا خیابان جمهوری)
- ج) پهنه فرهنگی رودکی (حد فاصل خیابان‌های انقلاب، ولیعصر، نوفل لوشاتو و حافظ)
- چ) ایجاد میدان مرکزی شهر با محوریت تبدیل محدوده میدان امام خمینی^(ره) به فضای باز شهری
- ح) پهنه شرق و غرب
- خ) پارک ولایت
- د) راسته خیابان ولی عصر^(عج)
- ذ) راسته خیابان انقلاب
- ر) راسته جماران به سعد آباد
- ز) راسته موزه‌ها
- ژ) باغ فردوس
- س) موزه سینما
- ش) موزه موسیقی
- ص) موزه هنرهای ایرانی

جمهوری اسلامی ایران

شورای اسلامی شهر تهران

شماره:

تاریخ:

پیوست:

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده هفتاد و نهم (۷۹) :

شهرداری موظف است به منظور کمک به تحقق مدیریت یکپارچه هنر عمومی در شهر تا پایان سال اول برنامه لایحه «برنامه راهبردی و عملیاتی هنر عمومی در شهر» را به عنوان ملاک عمل مشترک کلیه واحدهای شهرداری با لحاظ کردن موارد زیر تهیه و به شورا ارائه نماید:

۱. تنظیم سیاست‌های این لایحه در امتداد طرح‌های فرادست و مبتنی بر بهره‌گیری از کارکردهای متنوع هنر عمومی در فرآیند مدیریت و توسعه شهر
۲. توسعه هنر عمومی بر اساس الگوی مشارکتی، مبتنی بر نقش‌آفرینی بازیگران مختلف به ویژه شهروندان و اولویت دادن به نگرش فرآیندی
۳. توجه به تنوع‌های فرهنگی موجود در شهر با گسترش هنر عمومی فراگیر و به رسمیت شناختن تنوع در فرم‌ها و موضوعات آثار و پروژه‌های هنر عمومی
۴. تدوین شاخص‌های مکان‌یابی آثار هنری در فضاهای شهری با تأکید بر ارتقاء دسترس‌پذیری هنر برای عموم و ایجاد عدالت در دسترسی به این مکان‌ها
۵. تعیین فرآیندهای شفاف به منظور سفارش، انتخاب، اجرا، تأمین مالی و نگهداری از آثار و پروژه‌های هنر عمومی در شهر و تدقیق وظایف واحدهای گوناگون شهرداری در خصوص هر یک.
۶. ساخت تندیس مفاخر و مشاهیر و برپایی یادمان‌ها به پاسداشت هنر، فرهنگ و دانش ایرانی

ماده هشتادم (۸۰) :

شهرداری موظف است در راستای کمک به ترویج ورزش همگانی، فرهنگ ورزش، بهبود سرانه‌های ورزشی و کیفیت گذران اوقات فراغت، افزایش نشاط و امید اجتماعی شهروندان اقدامات زیر را انجام دهد:

۱. بروزرسانی الگوهای جدید ورزش همگانی و تفریحات ورزشی، سازگار با فرهنگ بومی با در نظر گرفتن تنوع فرهنگی

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

۲. برگزاری جشنواره‌ها و رقابت‌های ورزشی در مقیاس محله‌ای، منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای به منظور افزایش نشاط اجتماعی با رویکرد خانواده محور
۳. افزایش مشارکت شهروندان در ترویج ورزش همگانی با بهره‌گیری از ظرفیت سازمانهای مردم‌نهاد و اجتماع‌محور و ارتقاء سطح کمی و کیفی فعالیت‌های ورزش شهروندی به منظور بهبود شاخص‌های سلامت شهروندان
۴. استانداردسازی و بروزرسانی وسایل ورزشی موجود در اماکن تفریحی ورزشی تحت پوشش شهرداری و مناسب‌سازی آنها
۵. آموزش و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی، ترغیب شهروندان به پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری با بهره‌مندی از ظرفیت رسانه‌های جمعی، شبکه‌های اجتماعی، متخصصان و صاحب‌نظران حوزه ورزش
۶. جمع‌بندی و مدیریت بهره‌برداری اماکن ورزشی با رعایت ضوابط قانونی در سازمان تخصصی مربوطه (سازمان ورزش) به منظور وحدت رویه و ایجاد مدیریت یکپارچه و همچنین ایجاد سامانه فعالیتهای ورزشی شهر به منظور شفافیت هر چه بیشتر
۷. استفاده موثر از نمادها و احجام شهری در اطلاع‌رسانی رویدادهای ورزشی
۸. حفظ و نگهداشت مطلوب زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی موجود و همچنین تکمیل و توسعه زیرساخت‌های ورزشی چند منظوره مناسب زنان و مردان با توجه ویژه به افراد کم توان

تبصره:

افزایش سرانه ورزش زنان در محله‌ها در اولویت قرار گیرد.

ماده هشتاد و یکم (۸۱):

شهرداری موظف است در راستای ساماندهی و تقویت نسبت میان مدیریت شهری و رسانه با هدف توسعه ارتباط با شهروندان و دسترسی آزاد به اطلاعات، آگاهی بخشی و ارتقاء سطح مشارکت

شهروندان در اداره امور شهر، «سند جامع اطلاع‌رسانی» را با محوریت پایداری فرهنگی و اجتماعی و پیوست رسانه‌ای تمام طرح‌ها و پروژه‌های شهری تا شش ماهه اول برنامه به شورا ارائه نماید.

فصل چهارم: ایمنی و افزایش تاب‌آوری

ماده هشتاد و دوم (۸۲):

شهرداری موظف است به منظور ارتقاء توان مدیریت بحران و افزایش تاب‌آوری سیستم‌های شهری در حوادث و بلایا با همکاری سایر دستگاه‌های مسئول نسبت به هوشمندسازی مدیریت شهری و ایجاد و توسعه سامانه‌های اطلاعاتی، پردازش و ارتباطی امن و پایدار اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- توسعه و تجهیز مرکز فرماندهی مدیریت بحران و ستاد فرماندهی عملیات و حادثه سازمان آتش‌نشانی با تاکید بر راه‌اندازی ستاد پشتیبان در سال اول برنامه
- ۲- تدوین «طرح جامع آتش‌نشانی هوشمند» با تاکید بر راهکارهای توسعه اینترنت اشیا و ارتباطات پایدار در سال اول و اجرای آن تا پایان برنامه و تدوین آیین نامه استقرار سیستم هوشمند اعلام حریق (مانیتورینگ) با اولویت مراکز حساس شهری و ساختمان‌های حساس، مهم و پرخطر در سال اول و اجرای آن تا پایان برنامه.

ماده هشتاد و سوم (۸۳):

شهرداری موظف است با هدف ارتقاء توان پاسخگویی، چابک‌سازی و افزایش سرعت عمل امدادرسانی در محدوده شهر اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱- ارزیابی و متناسب‌سازی کمی و کیفی ناوگان خودرویی و تجهیزات عملیاتی (حریق، حادثه و مقابله با مواد خطرناک) ایستگاه‌های آتش‌نشانی شهر
- ۲- مقاوم‌سازی و بازسازی ایستگاه‌ها و ابنیه ستادی آتش‌نشانی

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

- ۳- مکان‌یابی، استقرار و تخصیص بهینه ایستگاه‌های جدید و تجهیزات آتش‌نشانی به روز
- ۴- اجرای طرح آبرسانی اضطراری اطفاء حریق شهر طبق مصوبه شورا و تکمیل شبکه شیرهای هیدرانت آتش‌نشانی با همکاری شرکت آب و فاضلاب استان تهران
- ۵- تدوین برنامه جامع مهارت‌سنجی آتش‌نشانان در سال اول برنامه و اجرای آن از سال دوم برنامه
- ۶- تکمیل و تقویت مرکز آموزش حرفه‌ای آتش‌نشانی و اجرای برنامه‌های آموزشی مشترک با مراکز آموزشی معتبر بین‌المللی شناسایی شده در حوزه ایمنی و آتش‌نشانی تا پایان برنامه
- ۷- تدوین برنامه جامع سنجش و ارتقاء آمادگی و سلامت جسمی و روانی آتش‌نشانان در سال اول برنامه و اجرای آن از سال دوم برنامه به صورت مستمر

ماده هشتاد و چهارم (۸۴):

شهرداری موظف است به منظور پیشگیری و مقابله با خطر سیلاب، نسبت به عملیاتی کردن طرح جامع مدیریت آب‌های سطحی شهر شامل طراحی و اجرای پروژه‌های توسعه، بهبود عملکرد شبکه اصلی و فرعی، تهیه سامانه جامع اطلاعات مکانی، توسعه شبکه پایش کمی و کیفی بارش و روان آب و پیاده‌سازی نظام نگهداشت مجاری و تأسیسات موجود مدیریت آب‌های سطحی و پیاده‌سازی سامانه هشدار سیلاب با همکاری وزارت نیرو و سازمان هواشناسی اقدام نماید.

ماده هشتاد و پنجم (۸۵):

شهرداری موظف است به منظور افزایش ایمنی و تاب‌آوری شهر در مقابل مخاطرات زمین، اقدامات زیر را با همکاری سازمان مدیریت بحران کشور و سازمان‌ها و دستگاه‌های متولی از جمله سازمان زمین‌شناسی، سازمان نقشه‌برداری و موسسه ژئوفیزیک به انجام رساند:

- ۱- انطباق مستمر نقشه گسل‌های شهر بر روی طرح تفصیلی و تکمیل اطلاعات پایه مثل نرخ لغزش گسل‌ها
- ۲- تهیه و پیاده‌سازی نقشه پهنه‌بندی خطر زمین لغزش، پهنه‌بندی خطر فرونشست و پهنه‌بندی ژئوتکنیکی شهر بر روی طرح تفصیلی

- ۳- پیاده‌سازی نقشه جامع تونل‌های زیرسطحی و تاسیسات شهری و خط‌های انتقال سوخت بر روی طرح تفصیلی و شناسایی محدوده‌های خطرپذیر بر مبنای ترکیب اطلاعات با بند ۱ و ۲
- ۴- کنترل انطباق ضوابط و محدودیت‌های کاربری و ساخت و ساز در پهنه‌های خطرپذیر و حریم‌های بند ۱ تا ۳ و در حریم‌های رودخانه‌ها، مسیل‌ها، کانال‌ها و قنوات مطابق اسناد و مقررات ملی ساختمان و ضوابط شورای عالی شهرسازی و معماری و تعریف کاربری‌های کم‌تراکم در پهنه‌های مزبور در فرایند بازنگری طرح تفصیلی
- ۵- همکاری با سازمان‌های متولی جهت تعیین ساز و کار تغییر کاربری و جابجایی ساختمان‌های حساس و با اهمیت بسیار زیاد واقع در پهنه‌های گسلی

ماده هشتاد و ششم (۸۶):

شهرداری موظف است با هماهنگی سایر دستگاه‌های اجرایی نسبت به تدوین برنامه عملیاتی کاهش اثرات فرونشست و نگهداری زیرساخت‌ها و جریان‌های معابر شهر تا پایان سال اول برنامه و نسبت به اجرایی نمودن آن در پهنه‌های با درصد بالای فرونشست تا پایان برنامه اقدام نماید.

ماده هشتاد و هفتم (۸۷):

شهرداری موظف است در راستای ارتقاء ایمنی ساختمان‌های موجود شهر و کاهش نرخ وقوع حوادث حریق در بافت شهری اقدامات زیر را به انجام رساند:

۱- ایجاد ساز و کارهای اجرایی مناسب جهت نظارت و بازرسی‌های دوره‌ای (با تاکید بر تطابق کاربرد و فعالیت) در زمان احداث و در طول دوره بهره‌برداری ساختمان‌ها

۲- تدوین طرح آسیب‌شناسی ایمنی ساختمان‌های بلندمرتبه با تاکید بر اجرای تمهیدات مباحث ۳ و ۲۱ و ۲۲ مقررات ملی ساختمان به همراه برنامه‌های عملیاتی مربوطه طی سال اول برنامه و اجرای آن از سال دوم برنامه

۳- تدوین طرح امکان‌سنجی و آسیب‌شناسی راهکارهای الزام مالکین جهت نوسازی، مقاوم‌سازی، بهسازی و ایمن‌سازی ساختمان‌های بخش‌های عمومی، دولتی و خصوصی با اولویت ساختمان‌های بلندمرتبه و اماکن تجمعی عمومی به همراه برنامه‌های عملیاتی مربوطه طی سال اول برنامه و اجرای آن از سال دوم برنامه

۴- تدوین طرح‌های ویژه آمادگی، پیشگیری و مقابله با حریق در ساختمان‌های بلندمرتبه به ویژه ساختمان‌های بلندمرتبه واقع در معابر کم‌عرض و تقویت ناوگان خودرویی و تجهیزات عملیاتی ویژه طی دو سال اول برنامه اقدام و اجرای آن پس از تصویب شورا از سال سوم برنامه

۵- شناسایی و تهیه « شناسنامه فنی و ایمنی ساختمان‌های ملکی شهرداری » و تدوین برنامه ایمن‌سازی تا پایان سال دوم برنامه

۶- پایش مستمر ایمنی ساختمان‌های بلندمرتبه و ارائه برنامه عملیاتی تا پایان سال دوم برنامه

۷- بررسی و تدوین ضوابط و مقررات و برنامه عملیاتی ارتقاء ایمنی اماکن عمومی قدیمی شهر (از جمله بازار بزرگ تهران) با همکاری سایر دستگاه‌ها تا پایان سال دوم برنامه

ماده هشتاد و هشتم (۸۸):

شهرداری موظف است به منظور حفظ مستمر کیفیت و کارایی و افزایش ایمنی و تاب‌آوری زیرساخت‌های شهر اعم از معابر، بزرگراه‌ها، پل‌ها، تونل‌های ترافیکی و اجرایی شدن شبکه راه‌های اضطراری شهر و نیز تکمیل و توسعه شبکه زیرساخت‌های شهری اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تدوین و استقرار نظام تعمیر و نگهداشت با استفاده از زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری

۲- ارزیابی، تهیه شناسنامه ایمنی و تدوین برنامه بهسازی و مقاوم‌سازی ابنیه فنی بزرگراهی تا پایان سال اول برنامه

۳- مدیریت یکپارچه در ترمیم و نگهداری معابر با توجه به برنامه حفاری دستگاه‌های خدمات‌رسان و اولویت مرمت معابر بر مبنای شاخص خرابی با استفاده از فناوری‌های نوین مرمت و بازرسی دوره‌ای

ماده هشتاد و نهم (۸۹):

شهرداری موظف است به منظور پیشگیری از وقوع حوادث و افزایش ایمنی تردد شهروندان در فضاهای عمومی شهر تهران شامل بوستان‌ها، فضای سبز حاشیه معابر، بزرگراه‌ها و میادین و فضای پیاده‌روها (به خصوص در مجاورت کارگاه‌های ساختمانی و عمرانی و مجاورت تاسیسات برق و گاز)، پل‌های عابر پیاده، فضاهای مجاور تابلوها و بیلبردهای شهری و مجاور کانال‌ها، مسیل‌ها و دریچه‌های تاسیساتی و دکل‌های مخابراتی اقدامات زیر را انجام دهد:

۱) بازنگری در ساختار مدیریت ایمنی و مدیریت بحران و HSE شهرداری و یکپارچه سازی سیستم‌های مدیریتی شهرداری تهران

۲) تدوین شیوه‌نامه نظام مدیریت بازرسی و نظارت بر عملکرد و فعالیت کلیه پیمانکاران شهرداری در اجرای الزامات HSE و چارچوب نظام فنی و اجرایی شهرداری با هدف پیشگیری و کاهش حوادث تا پایان سال اول

۳) استقرار نظام مرمت و بازرسی فنی دوره‌ای و تهیه شناسنامه ایمنی متناسب با حوادث محتمل بر اساس نظام فنی و اجرایی شهرداری

ماده نودم (۹۰):

شهرداری موظف است به منظور تقویت تعامل، همکاری و هماهنگی با سایر دستگاه‌های خدمات‌رسان (از جمله اورژانس، هلال احمر، هوانیروز، شرکت‌های برق، آب، گاز، نفت و مخابرات و نهادهای انتظامی و امنیتی) و استفاده از ظرفیت‌های سازمانی و تجهیزاتی سایر ارگان‌ها در راستای افزایش ایمنی شهری و کاهش حوادث و مدیریت یکپارچه و هماهنگ در زمان بحران‌های محتمل در

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

شهر اقدامات ذیل را با هماهنگی و همکاری شورای هماهنگی مدیریت بحران شهر تهران به انجام رساند:

- ۱- تدوین و اجرای شیوه نامه اقدام مشترک در هنگام بروز بحران و شرایط اضطرار و وقوع حوادث و بلایای طبیعی و غیرطبیعی (زلزله، سیل، طوفان، آتش سوزی و موارد مشابه)
- ۲- امکان سنجی استفاده از ظرفیت تجهیزاتی دستگاه‌های مسئول جهت امداد رسانی هوایی در نظام مدیریت بحران و فرماندهی حوادث شهری
- ۳- تدوین و اجرای برنامه عملیاتی ساماندهی ایمنی شبکه تاسیساتی شهری با اولویت نظم بخشی و رعایت حریم‌ها در استقرار تاسیسات جدیدالاحداث در فضای زیرسطحی با استفاده از ظرفیت کمیسیون هماهنگی امور اجرایی
- ۴- تدوین و اجرای برنامه زمان بندی و تهیه ماتریس مسئولیت دستگاه‌های متولی با استفاده از ظرفیت شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور جهت اجرای سامانه قطع اتوماتیک شبکه شریان‌های حیاتی به خصوص شبکه گاز و سوخت در زمان وقوع زلزله‌های محتمل و مخاطرات زمین در شهر

تبصره:

شهرداری موظف است لوایح پیشنهاد تخصیص سهم اعتبارات مورد نیاز سالانه دستگاه‌های ذیربط را جهت سیر مراحل تصویب از طریق شورا و شورای عالی استان‌ها به دولت و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده نود و یکم (۹۱):

شهرداری مکلف است به منظور ارتقاء ایمنی و ظرفیت‌های مدیریت بحران در برابر وقوع حوادث و بلایای طبیعی و انسان ساخت در فضاهای زیر سطحی شهر تهران با تعامل و همکاری سایر دستگاه‌های ذی ربط و سازمان‌های خدمات رسان نسبت به انجام موارد ذیل اقدام نماید:

- ۱- شناسایی کلیه فضاهای زیرسطحی شهر و ارزیابی نقاط مخاطره‌آمیز و ناایمن آن طی سال اول برنامه
- ۲- تدوین استانداردها و ضوابط ایمنی و آتش‌نشانی و تهیه و تکمیل تجهیزات ایمنی و آتش‌نشانی و ناوگان ویژه مقابله و پاسخگویی به حریق و حوادث مترو و مدیریت بحران در مواقع اضطراری در مترو و فضاهای زیر سطحی
- ۳- ارزیابی میزان آسیب‌پذیری در شبکه حمل و نقل متروی تهران در برابر حوادث و بلایای طبیعی، نفوذ منابع آب سطحی و زیر زمینی، ریزش چاه و قنات و نقص فنی تجهیزات
- ۴- ارائه برنامه عملیاتی ارتقاء ایمنی و کاهش خطرپذیری در زیرساخت‌های شبکه حمل و نقل مترو شامل ایستگاه‌ها، تونل‌ها، سکوها، دسترسی‌ها و مبادی ورودی
- ۵- ارائه برنامه عملیاتی واکنش اضطراری و تخلیه امن مترو و فضاهای زیرسطحی
- ۶- ارائه برنامه عملیاتی پدافند غیرعامل و دستورالعمل‌های آن در مترو و فضاهای زیرسطحی
- ۷- انجام مطالعات ژئوفیزیکی به منظور شناسایی عوارض و ارائه برنامه عملیاتی پایدارسازی و ایمن‌سازی مسیرهای حفاری تونل، تأسیسات زیرزمینی و سازه‌های رو زمینی مجاور در حریم فضاهای زیرسطحی

فصل پنجم: مدیریت، راهبری و پایش برنامه

ماده نود و دوم (۹۲):

شهرداری موظف است با توجه به اهمیت تعامل و هماهنگی کلیه دستگاه‌های اجرایی و تخصصی در حوزه مدیریت شهری کلیه مقررات مرتبط با سطح وظایف درج شده در این مصوبه را مورد بررسی

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

کامل قرار داده و در صورت نیاز به مقررات خاص (به جز مواردی که در متن مصوبه درج شده است) لایحه مورد نظر را طی ۶ ماه اول برنامه تهیه و جهت تصویب به شورا ارائه نماید.

ماده نود و سوم (۹۳):

شهرداری موظف است گزارش‌های نظارتی سالانه برنامه شامل چگونگی تحقق اهداف کمی و احکام برنامه را به همراه لوایح بودجه سنواتی به شورا ارائه نماید.

تبصره:

شهرداری موظف است امکان دسترسی به شاخص‌های اهداف کمی عملکرد برنامه و بودجه‌های سنواتی را حداکثر تا سال دوم اجرای برنامه در قالب پیشخوان مدیریتی برای شورا فراهم نماید.

ماده نود و چهارم (۹۴):

شهرداری موظف است با توجه به تأیید چشم انداز، مأموریت، استراتژی‌ها و اهداف، سند برنامه را مشتمل بر:

۱- اقدامات و برنامه‌های اجرایی

۱-۱- تصویر کلان برنامه

۱-۲- جداول کمی شامل شاخص‌های کمی مواد برنامه و هدف‌گذاری برای آنها

در افق پنج‌ساله با پیش‌بینی منابع مالی و در قالب ارایه جداول منابع و مصارف

۱-۳- برنامه‌های راهبردی بخش، فرابخش

۱-۴- برنامه‌های موضوعات اولویت‌دار تا سطح عملیاتی

۲- نحوه تامین و تجهیز منابع مورد نیاز

۲-۱- منابع فیزیکی، انسانی، فنی (تکنولوژیکی) و مالی مورد نیاز

۲-۲- نحوه تامین مالی منابع مورد نیاز برای تحقق اهداف

حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۸ تهیه و برای تصویب به شورا ارائه نماید.

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

ماده نود و پنجم (۹۵):

شهرداری موظف است به منظور پایش و ارزیابی و دستیابی به اهداف این برنامه، اقدامات زیر را اجرایی نماید:

۱. ایجاد دبیرخانه دائمی برنامه با استفاده از پست‌های موجود جهت پایش و ارزیابی مستمر برنامه و ارائه سازو کار، چارچوب‌ها و نظام‌نامه پایش برنامه به شورا ظرف مدت ۳ ماه از ابلاغ برنامه
۲. ارائه گزارش عملکرد برنامه، مطابق اهداف کمی و برش سالانه اهداف کمی برنامه و گزارش تطبیقی - مقایسه‌ای از مفاد برنامه و لایحه بودجه سالانه به همراه لایحه بودجه سالانه به شورا
۳. ایجاد سامانه پایش برنامه ظرف مدت شش ماه از ابلاغ برنامه و اتصال آن با سامانه‌های مرتبط در شهرداری مانند سامانه مالی و بودجه و ارائه دسترسی به اعضای شورا

۵/۹۷ م ۱۵۵/۲۴۲۰ ل

شناسه مصوبه: ۲۵۲۰

رده‌بندی مصوبه: ۵/۹۷/۱۱۸/۲

گردش کار تصویب

لایحه شماره ۱۰/۶۸۹۲۲۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۳ و اصلاحیه آن به شماره ۱۰/۱۰۲۵۶۹۹ مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰ در خصوص « برنامه پنج ساله سوم توسعه شهر تهران (۱۴۰۲-۱۳۹۸) » به صورت عادی ارائه و به شماره‌های ۱۶۰/۱۸۸۲۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۳ و ۱۶۰/۲۷۳۳۲۵ مورخ ۹۷/۰۹/۲۱ در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت گردید. لایحه مذکور در هشتاد و نهمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران مورخه ۱۳۹۷/۰۷/۰۳ اعلام وصول و طی نامه شماره ۱۶۰/۱۹۵۴۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۹ و اصلاحیه آن طی نامه شماره ۱۶۰/۲۷۶۱۲ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۲۵ جهت بررسی به کمیسیون‌های اصلی شورای اسلامی شهر تهران ارجاع شد. پس از وصول گزارش کمیسیون تلفیق به شماره ۱۶۰/۳۰۵۸۶ مورخ ۹۷/۱۰/۲۲ بررسی لایحه مزبور در دستور صد و سیزدهمین الی صد و هجدهمین جلسات رسمی قرار گرفت. در جلسات مزبور که در روزهای بیست و سوم، بیست و چهارم، بیست و پنجم، بیست و ششم و بیست و نهم و سی‌ام دی‌ماه ۱۳۹۷ منعقد گردید مطرح و پس از استماع نظرات مخالفان و موافقان کفایت مذاکرات اعلام و با لحاظ اصلاحات انجام شده در خصوص مفاد آن مشتمل بر نود و پنج ماده (۹۵) و چهل و چهار (۴۴) تبصره رأی‌گیری به عمل آمد که با اکثریت آرای موافق (هجده رأی) اعضای شورای اسلامی شهر تهران (از بیست و یک عضو حاضر در جلسه در زمان رأی‌گیری) به تصویب رسید. م/ ۵/۹۷ م ۱۵۵/۲۵۲۰